लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

बाह्रदशी गाउँपालिका, झापा

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

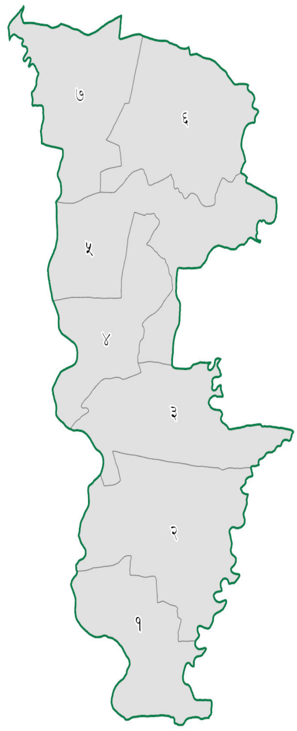

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

बाह्रदशी गाउँपालिका, झापा

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि
(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

(Be A Credible Public Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य
(MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता
(CORE VALUES)

स्वतन्त्रता	*(Independence)*
निष्ठा	*(Integrity)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८०।८१ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानुन निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(तोयम राया)

२०८२ वैशाख

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
कोशी प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.:2081/82 मिति : २०८२-२-७

च.न.:FAR/2080-81/LOC/181

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री अध्यक्षज्यू,
बाह्रदशी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
झापा।

कैफियतसहितको राय

हामीले **बाह्रदशी गाउँपालिका**को आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको बार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं।

हाम्रो रायमा ,यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत बार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलानात्मक वितरण, स्थानीय संचित कोषको बार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखा नीति तथा टिप्पणीहरु समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ लगायत सम्वन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। गाउँपालिकाले पेश गरेको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प. फा. नं. २७०) मा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त भएको सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१६ करोड १९ लाख १३ हजार, स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.४३ लाख ५० हजार एकिकृत स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.१ करोड १५ लाख ६८ हजार, गरिबसँग विश्वेस्वर कार्यक्रमको रु.४ लाख १५ हजार, शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको रु.२ लाख ८८ हजार र स्थानीय तह प्रशासकिय पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको रु.३० लाख समेत गरी रु.१८ करोड १५ लाख ३४ हजार समावेश गरेको छैन।

२. गाउँपालिकाको रु.१ अर्व २१ करोड ४० लाख ७५ हजार लेखापरीक्षण गरिएकोमा रू.१ करोड २७ लाख २७ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो सम्बन्धमा रु.५८ लाख ७७ हजारको प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट तथा रु. ६ लाख ५६ हजार थप भई बाँकी बेरुजुमा असुल गर्नुपर्ने रू.४५ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू.१५ लाख १ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.५९ लाख ६० हजार रहेको छ। गत वर्षसम्म रु.८ करोड ६४ लाख २२ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु.९ करोड ३९ लाख २८ हजार रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

३. गाउँपालिकाले वित्तीय विवरण नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा तयार गरेकोमा लेखा टिप्पणीहरु ८, १४, १७, सम्पत्ती तथा राजश्व लगायतका विवरणहरु खुलासा गरेको छैन।

लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान,लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ। एकीकृत वित्तीय विवरण तयार गर्ने **बाह्रदशी गाउँपालिका**सँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिताअनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त भएका आधार र प्रमाणहरू राय व्यक्त गर्न पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्नेमा विश्वस्त छौं।

अन्य बेहोरा

यो गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, लक्ष्यअनुसार असुली नभएको, कर्मचारीको दरबन्दी अनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा असर परेको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका बेहोरा यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन को जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम वित्तीय जिम्मेवारी र जवाफदेहिता जिम्मेवार व्यक्तिमा रहेको हुन्छ । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट लागु भएको नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) बमोजिम आर्थिक कारोवारको सही र यथार्थ अवस्था चित्रण हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा त्रुटीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी **बाह्रदशी गाउँपालिका** व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय विवरण समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको छ भनि यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम लेखापरीक्षण कार्यसम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(बालकृष्ण थापा)

नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौंट			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती		असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएका	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेका	सोधभर्ना नलिएका	जम्मा	पेस्की
७०	१०९	१,२७,२६,६९४	१	९८	५८,७६,९९२	६,५६,४८४	६९	११	७५,०६,१८६	४४,८२१	५९,६०,३९३	१५,००,९६२	०	०	७४,६१,३५५	०

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
झापा	९,८९,८७,०००	०	१,२५,६४,७७४	८,६४,२२,२२६	०	७५,०६,१८६	९,३९,२८,४१२

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८०/८१	४६.२ र ४६.३	साधुपर्ति झिल सिमसार क्षेत्र पर्यटन प्रवर्द्धन (ठेक्का नं. NCB/ BAHRADASHI/CPH/014/077/78)	३०,२१,०००
२	२०८०/८१	६०	शर्शत अनुदानबाट करार कर्मचारीलाई संचयकोष थप	१,८०,८६६
३	२०८०/८१	६२	भिडियो डकुमेण्ट्री निर्माण	४,८५,०००
४	२०८०/८१	५५	पदाधिकारी बैठक भत्ता	८९,२५०
५	२०८०/८१	६६	छात्रवृत्ती भुक्तानी	१२,३००

६	२०८०/८१	६०	करार कर्मचारीलाई थप संचयकोष भुक्तानी	९,१९,३२६
७	२०८०/८१	४२.४,४२.७ र ४२.८	आन्तरिक आय	२,९३,८०९
८	२०७९/८०	६४	पि.एस. आइटम	९,३०,११७
९	२०७९/८०	६०	ननफाइलर	६,६४,०८०
१०	२०७९/८०	६५	उपभोक्ता समितिलाई बढी भुक्तानीः	११,०५३
११	२०७८/७९	७७	फरक शिर्षकमा खर्च	५,७१,९०१
१२	२०८०/८१	१८.२	कर्मचारी करार	८,७५,४५२
१३	२०८०/८१	१६	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	०
१४	२०७९/८०	१७.२	हाटबजार ठेक्का	२२,९५१
१५	२०७९/८०	४७	पेश्की बाँकी	६२,६४,६६३
१६	२०७८/७९	२३.१	पेश्की व्यवस्थापन	४१,००,०००
जम्मा				१,८४,४१,७६६

(८०११२५०५३०० - बाह्रदशी गाउँपालिका, झापा)

परिचय

१ **परिचय**

(क) पालिका परिचय :- स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागीता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ ।यस पालिकाम ७ वडा ८०.०४ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा ३९६२२जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानुनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हुनेछ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस पालिकाको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८१ ।१०।२ देखि २०८१ ।१०।०८ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग मिति २०८१।१०।०८ मा छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- पालिकाको आय – व्ययतर्फ रु. १,२१,४०,७५,४५९.०१ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :- लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु. २,१३,११६/- असुल भई दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

कार्यक्रम/ब.उ.शी.नं.	वापत	रकम	मिति	दाखिला भएको बैङ्क
स्वास्थ्य	तलब भत्ता	३७६००	२०८१।१०।१५	बेरुजु खाता, कोलेनिका
स्वास्थ्य	तलब भत्ता	३४०००	२०८१।१०।१५	बेरुजु खाता, कोलेनिका
पालिका पुँजीगत	बढी भुक्तानी	३३७९०	२०८१।१०।१४	पालिका आन्तरिक राजश्व खाता
पालिका चालु	बैठक भत्ता	४९१५०	२०८१।१०।१४	पालिका आन्तरिक राजश्व खाता
स्वास्थ्य	तलब भत्ता	३६६४०	२०८१।१०।१४	बेरुजु खाता, कोलेनिका
स्वास्थ्य	तलब भत्ता	२१९३६	२०८१।१०।१४	बेरुजु खाता, कोलेनिका
जम्मा		२१३११६		

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ **वित्तीय प्रतिवेदन-**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस पालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता समेत स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणालीबाट तयार भएको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वित्तीय प्रतिवेदन देहाय बमोजिम रहेको छ:

क्र.स./ आर्थिक सङ्केत	विवरण	चालु आ.ब.को कारोबार		गत आ.ब. को कारोबार	
		नगद	जम्मा	नगद	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति				
११०००	कर	९,५०,४७,३६७.१९	९,५०,४७,३६७.१९	८,४१,९०,९३८.६५	८,४१,९०,९३८.६५
१३०००	अनुदान	३०,६४,१६,२९०.०१	३०,६४,१६,२९०.०१	३५,६३,४२,८०१.९९	३५,६३,४२,८०१.९९
१४०००	अन्य राजस्व	१,३८,१९,८६६.५४	१,३८,१९,८६६.५४	१,०२,१२,४९४.०७	१,०२,१२,४९४.०७
१५०००	विविध प्राप्ति	१०,०५,०८०.००	१०,०५,०८०.००	१०,१६,२००.००	१०,१६,२००.००
क	कुल जम्मा प्राप्ति	४१,६२,८८,६०३.७४	४१,६२,८८,६०३.७४	४५,१७,६२,४३४.७१	४५,१७,६२,४३४.७१
३	चालु	२९,०८,१०,६०३.११	२९,०८,१०,६०३.११	२७,८६,५४,३६३.९८	२७,८६,५४,३६३.९८
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा	१३,८३,७६,५५३.०३	१३,८३,७६,५५३.०३	१४,४६,२७,३६२.६७	१४,४६,२७,३६२.६७
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१२,७८,०५,११२.२६	१२,७८,०५,११२.२६	१०,३५,०४,८९८.३१	१०,३५,०४,८९८.३१
२५०००	सहायता (Subsidy)	६९,४९,९०१.००	६९,४९,९०१.००	२,१२,१५,२६७.००	२,१२,१५,२६७.००
२७०००	सामाजिक सुरक्षा	१,५६,९६,१६७.८२	१,५६,९६,१६७.८२	५९,७६,८५२.००	५९,७६,८५२.००
२८०००	अन्य खर्च	१९,८२,८६९.००	१९,८२,८६९.००	३३,२९,९८४.००	३३,२९,९८४.००
४	पूंजीगत	१५,४८,४५,७५०.७४	१५,४८,४५,७५०.७४	१६,४४,८९,१४१.४४	१६,४४,८९,१४१.४४
३१११०	भवन तथा संरचना	३,४७,४३,४३३.०५	३,४७,४३,४३३.०५	५,७४,७०,४०९.४६	५,७४,७०,४०९.४६
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स	१,४१,८०,६३१.५२	१,४१,८०,६३१.५२	६४,३६,३२५.००	६४,३६,३२५.००
३११३०	अन्य पूँजीगत खर्च	५३,५५,५२४.२६	५३,५५,५२४.२६	१२,७७,०००.००	१२,७७,०००.००
३११५०	सार्वजनिक निर्माण	९,९९,३७,९०३.९१	९,९९,३७,९०३.९१	९,९१,५५,४०६.९८	९,९१,५५,४०६.९८
३११६०	निर्मितसरचनाको सुधार खर्च	१,४७,०००.००	१,४७,०००.००	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००
३११७०	पूँजीगत सुधार खर्च	४,८१,२५८.००	४,८१,२५८.००	०	०
ख)	कुल जम्मा भुक्तानी	४४,५६,५६,३५३.८५	४४,५६,५६,३५३.८५	४४,३१,४३,५०५.४२	४४,३१,४३,५०५.४२
ग)	बचत /कमी (ग = क-ख)	(२,९३,६७,७५०.११)	(२,९३,६७,७५०.११)	८६,१८,९२९.२९	८६,१८,९२९.२९
घ)	धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थप/घट (+/-)	(१,०९,३९,३७२.०२)	(१,०९,३९,३७२.०२)	८,९७,३४८.०५	८,९७,३४८.०५
घ.१)	कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			-१८,९५८.००	-१८,९५८.००
ङ)	यस आ.ब.को नगद तथा बैंक मौज्दात (बचत /(कमी)) (ङ =	(४,०३,०७,१२२.१३)	(४,०३,०७,१२२.१३)	९५,१६,२७७.३४	९५,१६,२७७.३४

	ग+घ)				
च)	गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात	९,३४,८२,४१४.४२	९,३४,८२,४१४.४२	८,३९,६६,१३७.०८	८,३९,६६,१३७.०८
छ)	विनिमय नाफा/घाटा तथा अन्य समायोजन				
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)	५,३१,७५,२९२.२९	५,३१,७५,२९२.२९	९,३४,८२,४१४.४२	९,३४,८२,४१४.४२

३ **वित्तीय विवरण परीक्षण-**

वित्तीय विवरणको यथार्थता - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। स्थानीय तहको वित्तीय विवरण स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्छ। तर पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु. १६१९१३४४५.५३।- र एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको रु. ११५६७८३३.७७।– शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको २८८३४७.४, स्थानीय तह प्रशासकीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको ३००००००, स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको ४३५०३१०.०२ र गरिव सँग विश्वेश्वर कार्यक्रमको ४१५००० समेत गरी रु. १८१५३४९३६.७२। एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदनमा समावेस गरेको छैन। पालिकामा हुने सवै आर्थिक कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश हुने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।

• पालिकाको सुत्रमा Revenue model आंशिक रुपमा लागू गरेको, ईन्ट्री गर्नु पर्ने कतिपय टिप्पणीहरु जस्तै ८,१४,१७ र सम्पत्ति तथा राजस्व बक्यौता ईन्ट्री गरी वित्तीय प्रतिवेदनमा समावेश नगरेको अवस्था छ ।

• जिम्मेवारी - पालिकाले गत वर्षको एकीकृत आय व्यय विवरणमा अन्तिम मौज्दात र यो वर्षको एकीकृत आय व्यय विवरणमा शुरु मौज्दात रु.९,३४,८२,४१४.४२ जिम्मेवारी सारेको छ।

• बैङ्क हिसाव – पालिकाको वित्तीय विवरण अनुसार २०८१ असार मसान्तसम्मको बैंक हिसाबमा स्रेस्ता र बैंक स्टेटमेन्ट विवरण अनुसार रु. ६५५४२२३३।३३ मौज्दात देखिएको छ ।

४ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी -**

स्थानीयतह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाको उप प्रमुखले मिति २०८०।०३।१० मा रु ५५ करोड ९० लाखको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति २०८०।०३।२१ पारित भएको छ। यसैगरी पालिका प्रमुखले मिति २०८०।०४।०२ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ।

५ **योजनाको प्राथमिकीरण -**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकिकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पानदमुलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दीगो र वातावरणीय संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना प्राथमिकताआधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा निम्नानुसार ७ वडाको लागि वडागत र पालिका स्तरका कुल १६१ योजनामा रु ८६७४९४३४ खर्च लेखेको देखिन्छ सो मध्ये बोलपत्र मार्फत १३ वटा र कोटेशन २७ समेत ४० योजनामा रु

५१९४७५७४ र उपभोक्ता समितिबाट १२१ योजनाहरुमा रु.३४८०२१५८।– खर्च गरेको छ । संचालित योजनामध्ये ७८.८३ प्रतिशत योजना उपभोक्ता समितिबाट संचालन भएको देखिन्छ ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	योजना सङ्ख्या	रु.१ लाख देखि ५लाख सम्मका योजना सङ्ख्या	रु.५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना सङ्ख्या	रु.१० लाख देखि २० लाख सम्मका योजना सङ्ख्या	रु २० लाख भन्दा माथीका योजना
१.	पालिका स्तरीय र वडा स्तरीय	१६१	११६	२७	८	१०
२.	रकम रु. हजारमा	८६७४९	२३६५६	२०६७३	११०६४४	३१३५६

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाले साना योजनाहरु सञ्चालन गरेको देखिन्छ। जसले गर्दा सञ्चालित योजनावाट प्रतिफल प्राप्त नहुनाका साथै चालु प्रकृतिक खर्चमा बृद्धि भै लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत प्रश्न उठ्ने गरेको छ ।त्यसैगरी यो वर्ष सभाले पारित गरेका उल्लेखित योजना बाहेक रु ७९८०००० का ३२ योजना कार्यान्वियन हुन सकेको देखिएन । तसर्थ पालिकाले प्रतिफलमुखि र रोजगारी सृजना गर्ने खालका ठूला योजनाहरु पनि कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ।

६ गत विगतको भुक्तानी -

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ को दफा ९(घ) मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेस गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। पालिकाले नियमित र चालु प्रकृतिका खर्चको गत विगतको भुक्तानी दिन बाँकी दायित्व बजेटमा समावेश गरी ९ वटा योजनामा रु. ३८६९१५९५।- भुक्तानी दिएको छ। ऐनको प्रावधान अनुरुप बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमात्र गत विगतको भुक्तानी दिने गरी बजेट निर्माण गर्ने तर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ।

७ क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति-

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०८०।८१ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	विवरण	बजेट	खर्च	बजेट । खर्चप्रतिशतमा
१	आर्थिकविकास	४,८१,२०	२,७७,०१	६.२१
२	सामाजिकविकास	२४,४६,४६	२१,१५,५१	४७.४६
३	पूर्वाधारविकास	१८,०९,४७	११,७३,९९	२६.३४
४	सुशासनतथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	३६,७५	२२,५४	०.५
५	कार्यालयसञ्चालन तथा प्रशासनिक	८,९९,९८	८,६७,५०	१९.४६
६	जम्मा	५६,७३,८८	४४,५६,५६	१००

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ४४.४६ प्रतिशत र सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र मा सबै भन्दा घटीमा ०.५ प्रतिशत रहेको छ ।

८ खर्च बिश्लेषण-

पालिकाले यस वर्ष कुल आन्तरिकआयबाट रु २६६२५६६२.४४ राजस्व बाँडफाँबाट रु ७,८१,१८,४१९ अनुदानबाट रु ३०,६४,१६,२९०.०१ समेत रु ४१,६२,८८,६०३.७४ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु २९,०८,१०,६०३.११ र पूँजिगत तर्फ रु १५,४८,४५,७५०.७४ र वित्तीय ब्यबस्था तर्फ रु ० समेत रु ४४,५६,५६,३५३.८५ खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ५.९७ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु ६८१६००० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको २५.६० प्रतिशत रहेको छ । पालिकाको कुल खर्चमध्ये ६५.२५ प्रतिशत चालु र ३४.७५ प्रतिशत पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ ।

यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनमा न्यून खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

९ त्रैमासिक खर्च-

पालिकाको लागि स्विकृत वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम अनुसार प्रत्येक त्रैमासिकमा खर्च गर्ने वजेटको अनुमान गरिएको र सोही बमोजिम खर्च गर्नुपर्नेमा पालिकाले कुल पूँजीगत खर्चको तुलनामा प्रथम चौमासिकमा ४.७१ प्रतिशत र दोस्रो त्रैमासिकमा २०.७८ प्रतिशत, तेस्रो त्रैमासिकमा ३४.७३ तथा चौथो त्रैमासिकमा ३९.७७ प्रतिशत खर्च गरेको देखिन्छ । कुल पूँजीगत खर्चको तुलनामा आषाढ महिनामा मात्र १५.९७ प्रतिशत खर्च गरेको छ । शिर्षकगत त्रैमासिक खर्च निम्नानुसार रहेको छ। (रकम रु. हजारमा)

खर्च शिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिना
		प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेश्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	
पूँजीगत खर्च	१५४८४५	७२९८	३२१७८	५३७८६	९१५८३	२४७४३
पूँजीगत खर्च प्रतिशत		४.७१	२०.७८	३४.७३	३९.७७	१५.९७

वार्षिक कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा खर्चको प्रकृति हेर्दा कुल पूँजीगत खर्चको चौथो त्रैमासिकमा ३९.७७ प्रतिशत र आषाढ महिनामा १५.९७ प्रतिशत खर्च भएको देखियो । यसरी आर्थिक बर्षको अन्तमा खर्चको भार बढी हुँदा प्रशासनिक कार्यबोझ बढी हुने, अनुगमन तथा निरीक्षण हुन नसकी कामको गुणस्तर कायम गर्न कठिनाई हुने भएकोले त्रैमासिक लक्ष्य अनुसार खर्च व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखियो ।

१० पूँजीगत बजेटमा चालु प्रकृतिका खर्च –

पूँजी सृजना नहुने खालका वितरणमूखी खर्चलाई निरुत्साहित गर्दै स्थानीय तहले अधिकतम प्रतिफल दिने र पूँजीको निर्माण हुने एवम् उपयोगिता सिर्जना हुने गरी योजना छनौट तथा कार्यान्वियन गर्नुपर्ने कार्यक्रम छनौट गरी पूँजीगत शीर्षकमा समावेश गरी सिमित स्रोतको उच्चतम प्रयोग गर्नुपर्दछ।यस स्थानीय तहले देहाय अनुसारका खर्चलाई पूँजीगत शीर्षकबाट रु. ११३५८८२ भुक्तानी दिएको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गरिनुपर्दछ । केही उदाहरणहरु:

क्र सं	गोश्वारा भौचर र मिति	भुक्तानी विवरण	प्रयोजन	रकम
१	११९-२०८०।११।०१	सडक बत्ती मर्मत	पारिश्रमिक भुक्तानी	११२५०
२	विभिन्न ३१ वटा भौचर बाट	विद्युत मिटरमा महशुल अनुदान	अनुदान नगद	८२१३७४
३	२१७-२०८०/१२/३०	नेपाल बहुउद्धेश्यीय सहकारी संस्था लि	सुत्केरी पोषण कार्यक्रमका लागि ध्यू खरिद	२८१२५८
४	४११-२०८१/०३/२४	सवारी साधन मर्मत	सवारी मर्मत	२२०००
जम्मा				११३५८८२

११ योजना तथा वजेट कार्यान्वियन -

पालिकाको योजना तथा बजेटमा देखिएका प्रमुख व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन्:

• अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा पालिकाले मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको छैन।

• बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) बमोजिम पालिकाले आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ तथा पालिकाको विनियोजन ऐन,२०८० को दफा २ अनुसार यस वर्ष थपघट समेत कार्यपालिका तथा सभाको निर्णयबाट रु. ५ करोड ५२ लाख ३० हजार रकमान्तर गरेको छ। उक्त रकम वजेटको तुलनामा ९.८८ प्रतिशत हुन्छ। आर्थिक वर्षको अन्तमा रकमान्तर गर्ने परिपाटीमा सुधार भएको देखिएन । साथै रकमान्तर गरेको रकम मध्ये १०३ योजनामा खर्च गरेको देखिन्छ ।कार्यक्रम, वजेट तर्जुमा र कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गरी रकमान्तर गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

• आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ मा बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रत्येक निकायले अनुनुची २ वमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गरी भौतिक र वित्तीय पक्षको कार्यालयगत र केन्द्रीय निकायगत समीक्षा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले तोकिएको ढाँचामा बार्षिक प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी सम्पादिन कार्यक्रमको बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तथा उपलब्धि मापन गर्नुपर्दछ ।

पालिकाले योजना तथा बजेट कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान पर्दछ ।

१२ **आवधिक योजना-**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ मा पालिकाले आफ्नो आधिकार क्षेत्र भित्रका योजनामा स्थानीय तका विकासका लागि आवधिक योजना तयार गरी कार्यान्वियनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले प्रथम आवधिक योजना २०७८।०७९ देखि २०८२।०८३ सम्मको लागि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । उक्त योजनामा क्षेत्रगत रुपमा बजेट अनुमान गरेको तर बजेट र कार्यक्रम अनुसार बार्षिक योजनामा बजेटको व्यवस्था गरी सवै योजनाहरुलाई समेट्न सकेको देखिएन । पालिकाले आवधिक योजनासंग वार्षिक योजनाको तादाम्यता हुने गरी बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्नुपर्दछ ।

१३ **राजश्व सुधार योजना-**

स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ६५ अनुसार पालिकाले राजश्व सम्बन्धी कानुन बनाउन सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले राजश्व सुधार योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको देखिदैन । राजश्व सुधार योजना तयार गरी राजश्वको क्षेत्र अभिवृद्धी गर्नु पर्दछ ।

१४ **एकमुष्ट बजेट विनियोजन-**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ को २ मा वजेट पेश तथा पारित गर्ने विषयमा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण माथी छलफल गरी सभाबाट पारित हुने वजेटमा एकमुष्ट राख्न मिल्ने देखिदैन । यसै गरी आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १६ को उपनियम १८ मा कार्यालयले वजेट तर्जुमा गर्दा आगामी आर्थिक बर्षमा कार्यान्वयन गरिने कार्यक्रम वा आयोजनाको लक्ष्य र कुल लागत वजेटमा समावेश गर्नु पर्ने व्यवस्थाबाट पनि एकमुष्ट वजेट राख्न मिल्ने देखिदैन । यस पालिकाले यो वर्ष रु.१,२५,००,०००/- एकमुष्ट बजेट व्यवस्था गरी विभिन्न योजनामा खर्च गरेको छ। बजेट एकमुष्टमा राखी कार्यपालिकाको निर्णयबाट सभाले संसोधन तथा समर्थन गरी खर्च गरेको देखिन्छ । यसमा सुधार गरी बजेट खर्चलाई पारदर्शिता र पद्धतिमा आधारित बनाउनुपर्दछ।

एकमुष्ट बजेटबाट पालिकाले समय समयमा छुट्टै निर्णय गरी कार्यान्वियन गरेका केही योजना देहाय अनुसार छन् :

क्र सं	योजनाको नाम	बजेट / खर्च
१	संस्कृति प्रवर्धन	१०००००
२	मर्मत कोष	१५०००००
३	गा.पा. स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम	९४०००००
४	विपद व्यवस्थापन कोष	१५०००००
जम्मा		१२५०००००

१५ **आर्थिक सहायता-**

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। तर पालिकाले यो वर्ष मापदण्ड र कार्यविधि तयार नगरी विभिन्न ६१ संघसंस्था र व्यक्तिहरुलाई रु. ११५६६१५ आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । निश्चित विधि र मापदण्ड वेगर आर्थिक सहायता वितरण गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण हुनु पर्दछ । ।यस प्रकारका खर्चको सार्वजनिकीकरण समेत गर्नुपर्दछ ।

१६ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली-**

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-७** को निर्णयले रू **०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

१७ **प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन –**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ८७ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशाकीय अधिकृत सहित ४७ पदहरु पदपूर्ति भई ४० पदहरु रिक्त रहेका छन् । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी पदनाम दर्ताको लागि कोशी प्रदेश मुख्य मन्त्री तथा मन्त्री परिषदको कार्यालयमा अनुरोध गरेकोमा उक्त पदहरु दर्ता भएको देखिदैन । रिक्त पदमा संघीय स्रोततर्फका केही पदपूर्तिका लागि प्रदेश लोकसेवा आयोगमा माग गरेकोमा केही पदपुर्ति हुने प्रकृयामा रहेको पालिकाको भनाई रहेको छ । रिक्त पदहरु पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

१८ **कर्मचारी करार**

१८.१ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले स्थायी प्रकृतिको कामको लागि आवश्यक पर्ने तथा सेवा करारमा लिने कर्मचारीको लागि लाग्ने खर्च व्यहोर्ने स्रोत समेत विश्लेषण गरी दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र यस्तो दरबन्दीको व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी सभावाट स्वीकृत गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस वर्ष ८४ जना करार सेवाका कर्मचारीहरुलाई ३७३९२५०० करार सेवा शुल्क भुक्तानी गरेको देखिएको छ । करार कर्मचारीहरु मध्ये १० जना कार्यक्रम तर्फ ७४ जना पालिका श्रोतबाट कार्यरत रहेको देखिन्छ । तर पालिकाले स्वीकृत दरवन्दी वेगरका देहायका पदमा निम्नानुसार कर्मचारी नियुक्ति गरी तलव भत्ता भुक्तानी गरेको छ। दरबन्दी भन्दा बढी कर्मचारी नियुक्तिको पुष्ट्याई तथा औचित्य पालिकाले पेश गरेको छैन। पालिकाले स्वास्थ्यतर्फ १९ र अमिन २ समेत स्वीकृत दरबन्दी बेगरका २१ पदमा कर्मचारी नियुक्त गरी रु. ९६,८६,१५३/- भुक्तानी गरेको छ। नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको मिति २०७९।३।२७ को आधारभूत अस्पतालको संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी परिपत्र र स्थानीय तहमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र निर्माण तथा सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ को बुँदा ५(४) मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक न्यूनतम जनशक्ति स्वास्थ्य तर्फको १ अ.हे.व., १ ,अनमि र १ कार्यालय सहयोगी समेत ३ जना करारमा लिई काममा लगाउने व्यवस्था बमोजिम ५ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा १५ जना जनशक्ति करारमा राखेको अलग नभै नेपाल सरकारबाट प्राप्त

भएको पालिकाको भनाई रहेको छ। पालिकाले स्वीकृत दरबन्दी वेगर कर्मचारी नियुक्ति गरी रु. ५३,०८,८९३/- भुक्तानी गरेको छ। पालिकाले मिति २०८०।९।२७ को निर्णय अनुसार च. नं .२३४३ मिति २०८०।११।१२ मा मुख्यमन्त्री कार्यालयमा स्वीकृतको लागि पठाएकोमा हालसम्म स्वीकृत भई आएको देखिएन। उक्त दरबन्दीहरु स्वीकृत गरी रिक्त पदमा लोकसेवा आयोगमा माग गरी पूर्ति गर्नुपर्दछ।

सि नं	पद	नियुक्ति संख्या	तलव भत्ता रु.	कार्यविधिले तोके बाहेकका बढी नियुक्ती संख्या	तलब भत्ता
१	मेडिकल अधिकृत आठौ	१	८३६५७७	१	८३६५७७
२	ल्याव टेक्निसियन- पाँचौ	१	४६१४९०	१	४६१४९०
३	ल्याव असिस्टेन्ट- चौथो	१	४३७७२६	१	४३७७२६
४	स्टाफ नर्स- पाँचौ	१	४६१४९०	१	४६१४९०
५	फार्मेसी सहायक- पाँचौ	१	४६१४९०	१	४६१४९०
६	रेडियो ग्राफी-पाँचौ	१	४६१४९०	१	४६१४९०
७	अनमी- चौथो	८	३५०१८०८	३	१३१३१७८
८	अहेव- चौथो	५	२१८८६३०	०	०
९	अमिन- चौथो	२	८७५४५२	२	८७५४५२
जम्मा		२१	९६८६१५३	११	५३०८८९३

१८.२ **स्वास्थ्य तर्फका वाहेक दरबन्दी भन्दा बढी नियुक्ति-**

..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-७** को निर्णयले रू **८७५,४५२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

अनियमित भएको	०

१९ **अवकास कोष –**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले कर्मचारीहरुको मासिक तलबबाट कट्टा नगरी यस वर्ष आन्तरिक श्रोतबाट कर्मचारी अवकास कोषमा रु. २५,००,००० ट्रान्सफर गरेको छ । तर उक्त कोषको संचालनका लागि पालिकाबाटदकर्मचारी संचालन कोष कार्यविधि २०८० तयार गरेको छ । अवकाश कोष कानून बमोजिम व्यवस्थित गरिनु पर्दछ ।

२० **तलवी प्रतिवेदन-**

निजामती सेवा ऐन २०४९, स्वास्थ्य ऐन, २०५३ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ , शिक्षा ऐन, २०२८ प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८०, स्थानीय सरकारी सेवाको गठन तथा संचालन ,२०८० वमोजिम तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाले यो वर्ष तलवी प्रतिवेदन पारित नगराई कर्मचारीको पालिका तर्फ रु. १६२९०७५ र स्वास्थ्य तर्फको रु १४९५४०८७ गरी जम्मा ३१२४४८४० तलव खर्च लेखेको छ ।तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेख्दा पाउने भन्दा बढी तलब भत्ता ग्रेड भुक्तानी हुन सक्ने तथा लेखापरीक्षणको क्रममा भुक्तानीको तुलना गर्न नसकिने भएकोले तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

२१ **जिन्सी -**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामान मध्ये मर्मत गर्नुपर्ने सामान ३ महिना भित्र र लिलाम गर्नुपर्ने सामान ६ महिना भित्र लिलाम गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था छ । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७७।८।७ मा २०७७।९।७ भित्र सवै तहका कार्यालयहरुलाइ २०७६।७७ सम्मको मौज्दात प्रबिष्टि र जिन्सी निरीक्षण फारम अनिवार्य रुपमा (PAMS)मा प्रविष्ट गर्ने र अनिवार्य रुपमा (PAMS) मा सरकारी सम्पत्तीको लेखाङ्कन गर्न परिपत्र गरेको छ । यस सम्बन्धि देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार छः

• पालिकालले गत विगत वर्षको मौज्दात रहेका PAMS लागू गर्नुपूर्वका सामानहरुको मूल्य खुलाई Public Asset Management System (PAMS) मा प्रविष्टी गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन । अनिवार्य रुपमा PAMS मा जिन्सी दाखिला गरि जिन्सी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।

• पालिकाबाट गत विगतमा तयार गरिएका डि.पि.आर प्रतिवेदनहरु PAMS मा अध्यावधिक अभिलेख राखेको पाईएन ।

• यस पालिका अन्तर्गतका साविक गाउँ विकास समितिबाट भएका सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धमा अभिलेख अद्यावधिक गरेको छैन ।

• जिन्सी सामानको हस्तान्तरण गर्दा सहायक जिन्सी खाता अद्यावधिक गरी राखेको छैन ।

• आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन । जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनका आधारमा मर्मत सम्भार, लिलामी लगायतका कार्य गरी जिन्सी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

• आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली अनुसार घर जग्गा तथा सम्पत्तिको लगत राख्नुपर्ने, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८.२ अनुसार मितव्ययी तरिकाले खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले सम्पत्तिको प्राप्ति उपयोग तथा संरक्षणको अवस्थाको अभिलेख पेश हुन आएन ।

• पालिकाबाट यस वर्ष मर्मत खर्च शिर्षकमा रु ६८ लाख ५६ खर्च गरेको छ । सवारी लग बुकमा अद्यावधिक अभिलेख राखी यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गरिनुपर्दछ ।

२२ **ईन्धन खर्च-**

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस बर्ष इन्धनमा रु २७६०८०९ खर्च गरेको देखिन्छ । पालिकामा १ जिप, २२ मोटरसाइकल रहेका छन् । यसका अतिरिक्त पालिकामा १ व्याकहो लोडर समेतका लागि प्रयोग भएको देखिन्छ । पालिकाले सवारी लग बुक समेत अद्यावधिक अभिलेख राखी मापदण्ड भित्र रहेर ईन्धन खर्च गर्नुपर्दछ । पालिकाले सवारी लगबुक समेतको अद्यावधिक अभिलेख राखी मापदण्ड तयार गरी सोही मापदण्ड भित्र रहेर ईन्धन खर्च गर्नुपर्दछ ।

२३ **यन्त्र उपकरण सञ्चालन-**

पालिकामा रहेका यन्त्र उपकरण सञ्चालन उल्लेख गरी पालिकाले इन्धन, चालक पारिश्रमिक, मर्मत वापत गरेको खर्च र सञ्चालन वापतको आय निम्नानुसार रहेको छ । पालिकाले उक्त उपकरण सञ्चालनको लगसिट राखेको छैन भने अर्कोतर्फ लगानी र आय विष्लेषण समेत गरेको छैन । उपकरण पालिका आफैले तथा भाडामा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधिका आधारमा संचालन सञ्चालन हुने गरेको छ। पालिकाबाट जे.सि. वि. भाडा लगाएर आम्दानी गरेको रकमको अभिलेख र इन्धन खर्चको अभिलेख व्यवस्थित रुपमा राखेको छैन । यस्ता उपकरण सञ्चालन गर्दा लागत लाभ विश्लेषण समेत गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	सामानको विवरण	इन्धन लागत	जनशक्ति लागत	मर्मत लागत	आय	खर्च	न्यून
१.	जे.सि.वि.- १	नखुलेको	६२७९७४	५२२९३७	९३९१००	११५०८८४	२११७८४

उक्त साधनहरुको प्रयोग भएको कामको अभिलेख राखेको छैन । जे.सि.वि निर्माण कार्यमा प्रयोग भएको अवस्थामा उक्त कार्यको लागत अनुमान, नापी किताव र कार्य स्वीकार प्रतिवेदन समेत समावेश गरिनु पर्दछ ।

२४ **पेश्की हिसाव-**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेश्की दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फस्र्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने दिने दुवै थरिको कर्तव्य हुने उल्लेख छ । कुल पेश्की बाँकी मध्ये विगत वर्षको अभिलेख अनुसार गत आर्थिक वर्ष सम्मको पेश्की बाँकी रु ४८७७००० र आ व ०८०/८१ को रु १०२०४५५ समेत गरि कुल पेश्की रु ५८९७४५५ रहेको छ । पालिकाको पेश्की बाँकीको विवरणले चालु आर्थिक बर्षको र गत विगत वर्षको समेत पेश्की अभिलेख देखिने गरि स्थानीय संचितकोष व्यवस्थापन प्रणालि (सुत्र) मा अध्यावधिक गरेको देखिएन। पेश्की बाँकीको अभिलेख अद्यावधिक गरी यथार्थता प्रस्तुत गर्नुपर्दछ ।

२५ **म्याद ननाघेको पेश्की-**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५२ मा पेश्की रकमको विवरण तयार गरी म्याद नाघेको र म्याद ननाघेको छुट्टाछुट्टै अभिलेख राखी एकीकृत लगत तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त वित्तीय विवरणको फर्स्यौट गर्न बाँकी पेश्कीको विवरण अनुसार पालिकाको । चालु आ व को पेश्की बाँकीमध्ये म्याद ननाघेको रु. १०२५४५५ देखिएको छ । उक्त पेश्की आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्म म्याद ननाघेता पनि सोको अभिलेख व्यवस्थित गरी पेश्की फर्स्यौट गर्नुपर्दछ ।

क्र स	विवरण	रकम
१	अच्युत कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि.	६७७०००
२	बालाजी कन्सट्रक्सन एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा.लि.	३४३४५५
जम्मा		१०२०४५५

२६ **सेवा प्रवाह-**

लेखापरिक्षणलाई प्राप्त विवरण अनुसार आ. व. २०८०।०८१ मा पालिकाबाट निम्नानुसारको सेवा प्रवाह गरेको देखिन्छ। घटना दर्ता बाहेकका पालिकाबाट प्रदान गर्ने नागरिकता सिफारिस, घरबाटो सिफारिस लगायतका अन्य सेवा प्रवाहको अभिलेख समेत व्यवस्थित हुनुपर्दछ ।

सि न	विवरण	विवरण सेवा प्राप्तिका लागि निवेदन र सिफारिस सख्या
१	विवाह दर्ता	३६९
२	जन्म दर्ता	७१७
३	मृत्यु दर्ता	२९९
४	बसाईसराई दर्ता	२६५
५	सम्वन्ध विच्छेद	३५
६	घर नक्सा पास	४६
७	कालोपत्रे सडक	४.८७९ कि. मि.
८	ग्राभेल सडक	६.९७४ कि मि
९	ग्राभेल सडक मर्मत	५९.६३४. कि मि

उल्लेखित सेवा प्रवाह बाहेक पालिका अन्तर्गतको स्वास्थ्य संस्थाबाट OPD सेवा प्राप्त गर्नेको संख्या ३५९८९ जना रहेको विवरणबाट देखिएको छ ।

२७ **कानून र सञ्चालन स्थिति –**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म २१ वटा ऐन, २ वटा नियमावली, १५ कार्यविधि लगायत ४० वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ । साथै पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा २ वटा कानूनहरु निर्माण गरी सभा/कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेतापनि सम्पुर्ण कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन। तसर्थ उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वियनमा ल्याउनु पर्दछ ।

२८ **न्यायिक समिति –**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी १ र यो वर्ष थप भएको ५६ गरी कुल ५७ विवाद दर्ता भएकोमा ४७ वटा मात्र फर्स्यौट भई १० वटा बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

२९ **धरौटी-**

पालिकाले पेश गरेको विभिन्न प्रतिवेदन अनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी सरेको धरौटी मौज्दात रु. ९४,७७,८१७.१४ मा यस वर्षको प्राप्ती रु.७४,०८,७४८.३४ समेत जम्मा रु.१,६८,८६,५६५.४ मा रु ३६,२०,९९९.७७ खर्च भइ रु १,३२,६५,५६५.७१ मौज्दात रहेको देखिएको छ । पालिकाको धरौटी मौज्दात रकममध्ये गत विगतको नामनामेसी नखुलेको विवरण यकिन नभएको, प्रयोजन समाप्त भएको रु. ४९६२९ देखिन्छ । प्रयोजन नखुलेको धरौटी रकमको आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६६ र ६७ बमोजिमको प्रकृया अपनाई राजश्वमा आम्दानी बाध्नुपर्दछ ।

३० **कार्य सञ्चालन तथा अन्य कोष -**

नेपाल सरकारले कुनै आयोजना वा कार्यक्रम संचलान गर्दा विनियोजन वजेट भित्रबाट गर्ने, विभिन्न कोषमा रकम मौज्दात राख्ने, उक्त कोषबाट खर्च गर्ने पद्धत्तिमा नियन्त्रण गर्ने व्यहोरा उल्लेख गरेको छ । पालिकाले यो वर्ष प्रकोप, मर्मत, सम्भार, आकस्मिक कोष र विविध खर्च खाता जस्ता कोषमा गत वर्षबाट जिम्मेवारी सारेको रु. १०९८९६३४ र यस वर्षको प्राप्ति रु ४९४३७३४ समेत जम्मा १५९३३३६८ खर्च गरी रु. ८६२९४५४ मौज्दात देखाएको छ। यसरी कोषमा रकम राखेर खर्च गर्दा खर्चमा दोहोरापना आउने, खर्चमा मितव्ययिता कायम नहुने हुँदा अत्यावश्यक वाहेकमा यसरी कोषमा रकम राख्ने, ट्रान्सफर गरेर खर्च गर्ने पद्धतिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

३१ **विपन्न नागरिक आर्थिक सहायता-**

जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्वास्थ्य सेवाको पहुंच तथा सुनिश्चितता हुने व्यवस्था रहेको छ । नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कोष निर्देशिका, २०७५ को दफा ३ मा विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत आर्थिक सहायता दिने प्रवन्ध गरिएको तथा दफा ४ मा यस्तो सेवा लिने प्रक्रिया वारेमा उल्लेख छ । सोही मन्त्रालयबाट जारी भएको विपन्न नागरिक औषधि उपचार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०८० ले पनि विपन्न नागरिकलाई औषधि उपचार वापत सहायता दिने प्रक्रिया बारेमा विस्तृत उल्लेख गरिएको छ। नेपाल सरकारले यस्ता कार्यको लागि बजेट व्यवस्था गरेको देखिन्छ । सोही बमोजिम विपन्न नागरिक, असहाय तथा गरीब जस्ता लक्षित वर्गलाई निशुल्क उपचार वापतको आर्थिक सहायता वितरण वापत यस वर्ष पालिका क्षेत्रका विभिन्न अस्पतालबाट १०७ जनाको लागि रु ४८ लाख ४१ हजार खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागि सहायता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको नाम, ठेगाना र उपचारको किसिम तथा रकम खुल्ने विवरण सम्वन्धित अस्पतालबाट प्राप्त गरी लक्षित वर्गले उक्त अनुदान वा सहायता पाए नपाएको बारेमा अनुगमन र विवरण वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

क्रम	विवरण	उपचारको किसिम	व्यक्ति संख्या	रकम (रु. हजारमा)
१	पालिका	विभिन्न वडाको लागि	४०	४९०
२	पालिका	औषधी उपचार ५ हजार	१०७	४३५०
		जम्मा	१४७	४८४१

३२ **कृषि पशु अनुदान-**

कृषि क्षेत्रको रुपान्तरण, कृषि तथा पशुपन्छीजन्य व्यवसाय प्रवर्धन लगायतका कृषि, पशुपन्छी, बालीनाली, मत्स्य आदि सम्वन्धी अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रमबाट विभिन्न व्यक्ति तथा समूहलाई अनुदान दिएको देखिन्छ । यस्ता कार्यक्रम संघका साथै प्रदेश तथा स्थानीय तह मार्फत विभिन्न नीति कार्यविधी तथा निर्देशिका समेत तर्जुमा भएको देखिन्छ । सोही बमोजिम लक्षित कृषक वर्गलाई अनुदान वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष पालिकावाट ५४९१ जनाको लागि १ करोड ६ लाख ३८ हजार खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम, ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

क्रम	अनुदानको किसिम	व्यक्ती संख्या	रकम रु हजारमा
१	कृषि तर्फको अनुदान	२८७९	९५१३
२	पशु तर्फको अनुदान	२६१२	११२५
जम्मा			१०६३८

पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैन । अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।

३३ **पूँजीगत खर्चको अवस्था -**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद गर्नुपर्दा एवं भएसम्म खुल्ला रुपमा बोलपत्र माग गरी खरिद गर्नुपर्नेमा यो वर्ष पूँजीगत शिर्षकबाट रु १५४८४५४५० खर्च गरेकोमा रु ३५०७३४२८ अर्थात् २२.६५ प्रतिशत मात्र बोलपत्रबाट खरिद गरेको छ। कुल खरिद मध्ये रु. १६८७४१४६ अर्थात १०.८९ प्रतिशत सोझै र उपभोक्ता समितिबाट रु. ३४८०२१५८ अर्थात २२.४७ प्रतिशत को खरिद र कार्यक्रममा ४३.९९ प्रतिशत खर्च गरेको छ। सार्वजनिक खरिदलाई प्रतिस्पर्धी एवं मितव्ययी हुने गरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

३४ **सफ्टवेयर खरिद र परिचालन-**

सफ्टवेयर खरिद र परिचालन- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद कार्य गर्दा आवश्यक्ताको पहिचान, खरिद विवरण, परिणाम र क्षेत्र एकिन गरी लागत अनुमान तयार गरेर विभिन्न ४ वटा सफ्टवेयरहरुमा गत वर्षसम्म रु. १६२१७३५ भुक्तानी गरेकोमा यो वर्ष रु. ९८२५४४ सहित रु. २६०४२७९ भुक्तानी गरेको छ। ती सफ्टवेयरको खरिदको अतिरिक्त वार्षिक मर्मत सुधारमा गत वर्ष सम्म रु. ९०५५८२ समेत हाल सम्म सफ्टवेयर खरिद र बार्षिक मर्मत सुधारमा रु. ३५०९८६१ खर्च गरेको देखियो । सफ्टवेयर खरिदको आवश्यक्ता यस्तो लागत अनुमान त्यसको पूर्ण प्रयोग,उक्त सफ्टवयर संचालनको स्वीकृति र सफ्टवेयर अडिट गरेको छैन। उक्त सफ्टवयर प्रयोगमा आन्तरिक जनशक्ति परिचालन भन्दा पनि बाह्य परामर्श दाता माथि

निर्भर रहेको र source code लिएको छैन। तसर्थ यस्ता सफ्टवेयर खरिद प्रयोग र वार्षिक मर्मत सुधार खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने र त्यसको नतिजालाई सेवा प्रवाहसंग आवद्ध गराउने निरन्तर व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ।

साथै नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि प्रणाली (व्यबस्थापन तथा सञ्चालन) निर्देशिका, २०७१ को बुँदा नं.४.१ मा कुनै सरकारी निकायले आफ्नो कार्य विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चालन गर्नका लागि प्रयोग गर्ने सूचना प्रविधि प्रणालीको निर्माण गर्दा त्यस्तो प्रणाली सम्बन्धी कागजात तयार गरी मानक अनुरुप भए नभएको निर्धारण गर्न सूचना प्रविधि विभागबाट स्वीकृत गराउन पर्ने व्यबस्था रहेकोमा सो वमोजिम स्वीकृत समेत लिएको देखिदैन ।

३५ **सम्भाव्यता अध्ययन/डि.पि.आर-**

सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को नियम ८.९ मा प्रतिस्पर्धात्मक प्रस्ताव माग गरि परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने, यस्तो खरिदमा आवश्यक्ताको पहिचान समेत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसरी परामर्श सेवा खरिद गर्दा विभागीय जनशक्तिले संभव नहुने विषयमा मात्र परामर्श सेवा लिनुपर्नेमा पालिकाले सम्भाव्यता अध्ययन, अध्ययन प्रतिवेदन लगायतमा गत विगत वर्षमा तयार गरेका DPR ६३ मध्ये ३ वटाको मात्र पाम्स अभिलेख रहेकोमा रु. ३१६४८६९ खर्च भएको जिन्सी अभिलेखबाट देखिएको छ। गत विगतमा समेत तयार गरिएको DPR प्रतिवेदनहरुको PAMS मा मुल्य समेतको अभिलेख राखी संरक्षण गरिनु पर्दछ । गत विगतका अभिलेख नरहेका DPR प्रतिवेदन हरुको कार्यान्वियन अवस्था यकिन नभएको र अभिलेख रहेका DPR हरु कार्यान्वियनमा गएको पालिकाबाट जानकारी प्राप्त भएको छ । यस्ता DPR तथा प्रतिवेदन खरिद गर्दा ती आयोजना एव कार्यक्रमको लागि वजेट व्यवस्था गरेर कार्यान्वियनमा जाने विषयमा समेत कार्यक्रमले ध्यान पुर्‍याएको छैन। प्रत्येक वर्ष अध्ययन गर्दै जाने, प्रतिवेदनको गुणस्तर र कार्यान्वियनको सुनिश्चितता पनि नगरिएको अवस्थामा सुधार एवं नियन्त्रण गर्न यस्ता खर्चका सम्बन्धमा ध्यान पुर्याउनु पर्दछ ।

३६ **कन्टिन्जेन्सी खर्च** -

निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) सँग सम्बन्धित व्यवस्था सोही नियमावलीको अनुसूची १ मा तोकिएको छ । उक्त अनुसूचीमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा वर्क चार्ट स्टाफ खर्च २ प्रतिशत र सानातिना अन्य खर्च २ प्रतिशत गरी ४ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी बापत थप गर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको ठेक्काको ३ प्रतिशत र उपभोक्ता समितिको २ प्रतिशत कट्टी गरी रु. १२६०६७९ ईन्धन भ्रमण लगायतमा खर्च लेखेको देखिन्छ । पालिकाले कन्टेन्जेन्सी खर्चको छुटै अभिलेख तयार गरेको छैन । सवारी लग बुकको समेत अद्यावधिक अभिलेख राखी ईन्धन खर्च गर्नुपर्दछ ।

३७ **सहकारी नियमन-**

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक वार्षिक प्रतिवेदन पालिकाकामा बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र २३ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्। पालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट विवरण दाखिला गरेको पाइएन। त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन।जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन। तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ ।

३८ **सोझै खरिद** -

सोझै खरिद -सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रू. १० लाख देखि रू.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यो वर्ष पालिकाले एकै प्रकृतिको निम्नानुसारका २७ निर्माण कार्यको लागि प्रतिस्पर्धा नगराई विभिन्न निर्माण व्यवसायीबाट सोझै खरिद गरी रु. १ करोड ६८ लाख ७४ हजार १४६ खर्च गरेको छ । जुन पालिकाका पुँजीगत खर्चको १०.८९ प्रतिशत रहेको छ । पालिकाबाट बोलपत्रको माध्यमबाट निर्माण कार्य गराउँदा ४०.६४ प्रतिशत सम्म घटी कार्य सम्पादन गराएको

देखिन्छ । पालिकाबाट यस प्रकारको निर्माण कार्य गर्दा भौगोलिक अवस्था र कामको प्रकृति मिल्ने गरी सकेसम्म प्याकेज तयार गरी मितव्ययी र प्रतिस्पर्धात्मक तवरले गरिनुपर्दछ।

क्र.सं.	योजना/कार्यक्रमकोविवरण	निर्माणव्यवसायी/फर्म	बजेट रकम	सम्झौता रकम	खर्च भएको रकम
१	विरिङनदिको प्रारम्भिक वातावरणिय परिक्षण (IEE) को अद्यावधिक प्रतिवेदन तयारी	ईकोग्रिनकन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	१७५६३०.३६	१५०७४२.००	१५०७४२.००
२	ईन्जिनियरिङ्ग equipment खरिद	हलेसीट्रेड एण्ड सप्लायर्स	१०००००००.००	९९५५०५.००	९९५५०५.००
३	हिमालीमार्ग र मध्य तराई लोकमार्ग मर्मत	शम्भु बाबाविल्डर्स प्रा. लि.	९०५४४६.८८	७६५३७८.८८	७५६५४५.४६
४	नविकरणीयउर्जा प्रविधि जडान (वायोग्यास ÷विद्युतीय चुलो÷सुधारिएको चुलो÷सौर्य उर्जा)अन्तर्गत सोलार बत्तीखरिद र जडान गर्ने	आदित्यट्रेड एण्ड सप्लायर्स	८०००००.००	७९३८२२.६८	७९३८२२.६८
५	राजवंशीचोकदेखि मोटापानी जोड्ने बाटोको हेल्थपोष्ट पश्चिमको नयाँ कल्भर्टको लागी तारजालीको काम ।	के के आरकन्स्ट्रक्सन	९९७०५७.०६	९७६९१२.१२	९७६९१२.१२
६	गा.पा. भित्रका सोलार सडकबत्ती मर्मत गर्ने काम ।	आरोहीट्रेड एण्ड सप्लायर्स	४८४८६९.००	३९४३००.००	३९४३००.००
७	विधुतपोल र तार विस्तार –वडा नं ४ ।	एम. टी.कन्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	४०००००.००	३९६८४०.४७	३९६८४०.४७
८	वडान.६ का विभिन्न बाटोहरु मर्मत गर्न ।	आशिष एण्डउषा कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	१०००००००.००	९८८२५८.२८	९७५३६८.३७
९	निर्मलावि.कको घर पूर्व नव किरण चोक हुदै अदुवा खोला सम्मको बाटो, ज्ञान ब को घर उत्तरडिक प्रसाद सिग्देल घर हुदै सहिद मार्ग जोड्ने बाटो र मोक्तान जेठाको घर हुदैदुध बहादुर लामाको घर जोड्ने बाटो स्तरउन्नती तथा ग्रावेल गर्न र भिम उप्रेतीकोघर पूर्व बुधकारे बजार जोड्ने बाटो ग्रावेल गर्न ।	राजबिल्डर्स प्रा.लि.	४८००००.००	४६९८६८.५३	४५९३८०.०९
१०	नयाँवडा कार्यालय जाने बाटोमा दुबै तर्फ पल्म निर्माणतथा स्तर उन्नती ।– वडा नं ४	शुभ बिहानीनिर्माण सेवा	९०००००.००	८८६५९४.९१	८८५०९९.६३
११	हिमालीमार्ग गा.पा.पुर्व घाग्रा खोलासम्म जाने वाटो मर्मततथा ढल निर्माण ।	सतासीनिर्माण सेवा प्रा.लि.	८०००००.००	७८६२५४.८७	७८५३०७.८४
१२	साविकचकचकि वडा नं ६ का विभिन्न बाटोहरुमाईन्टरलक लगाउने ।	कन्काइनिर्माण सेवा	६०००००.००	५८८८६७.६१	५८८८६७.६१
१४	नयाँवडा कार्यालयमा गार्डेन निर्माण,माटो पुर्ने,पार्किङनिर्माण तथा इन्टरलक । वडा न ६	एस. एण्डएच. ब्लक उद्योग	७०००००.००	६८४११७.७६	६८४११७.७६
१५	वडाकार्यालयहरुमा चेन गेट निर्माण ।	हर्षितासप्लायर्स	१३३८६३.०३	१३२२९२.९५	१२८५२३.५६
१६	बगाबस्ती आलमगिर आलमको घर देखि सेनुको घर तर्फ जाने बाटोमा प्लमनिर्माणको लागी, वडा कार्यालय जाने बाटोमा ग्राबेल गर्न र चकचकी बजारभित्रबाट पश्चिम ब्लक तथा ग्राभेलको काम ।	योशिकानिर्माण सेवा प्रा.ली.	७५००००.००	७४००३८.११	७३६२०९.८२
१७	जिवप्रसाद आचार्यको घर उत्तर पूर्व ढल निर्माण गर्न र कटहरडागी खोपकेन्द्रको कोठा थप ।	निहारीकाकन्स्ट्रक्सन एण्ड विल्डर्स	५५००००.००	५४३४३१.७०	२४४२७७.६०

१८	वडानं ५ का बिभिन्न सडकहरुको स्तरोन्नती तथा घोडामारा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्रकोकम्पाउण्ड पुर्न र बगैंचा निर्माण गर्न ।	सुजलनिर्माण सेवा	९८५०००.००	९७५०७०.०६	९७०९७०.७४
१९	बिभिन्नवडाहरुमा ह्युमपाईप खरिद तथा जडान । (वडा नं. २, ३, ५, ६ र ७)	मा दुर्गाककृत उद्योग प्रा लि	९२००००.००	८८७३५८.२२	८८७३५८.२२
२०	७नं. वडा कार्यालय अगाडीको ग्राउण्डमा ईन्टरलक, सिढी र झण्डा स्टयाण्ड निर्माण ।	गा पा को निर्णय अनुसार	९८३१०५.२४	९८०५४२.६१	९८०५४२.५८
२१	वार्डनं ३ को नयाँ वडा कार्यालयको परिसरमा माटो÷पुरुवा पुर्ने तथा अगमचोक पश्चिमजल्पा बस्ती काठेपुल सम्मको बाटो मर्मत र वार्ड नं ६ को लखडिगदी देखि दक्षिण मणिकार्कीको घर सम्मको बाटो ब्लक लगाउने ।		४७००००.००	४६४३४३.८०	३८९४६८.१४
जम्मा			**१४०३४९७१.५७**	**१३६००५४०.५६**	**१३१८०१५९.६९**

३९ **मेसिनरी औजार खरिद -**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रू. १० लाख देखि रू.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै नियमावलीको नियम ८५ (१) वमोजिम एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी तोकिएको सीमा भन्दा वढी रकमको एउटै व्यक्ति ,फर्म, कम्पनी वा संस्थावाट सोझै खरिद गर्ने नसकिने उल्लेख छ । यो वर्ष पालिकाले एकै प्रकृतिको देहाय बमोजिमको मेसिन औजार प्रतिस्पर्धा नगराई पटक पटक सोझै खरिद गरी रु. १०४७९१३ खर्च गरेको छ । सार्वजनिक ऐन, नियमावली अनुसार प्रतिस्पर्धा हुनेगरी खरिद खरिद कार्य गर्नुपर्दछ।

सि नं	गो. भौ. नं र मिति	भुक्तानी पाउने	प्रयोजन	रकम
१	१२३-२०८०।११।१०	मास्टरभिजन इन्फोटेक प्रा लि	ल्यापटप प्रिन्टर	४४९९६६
२	१८८-२०८०।१२।१३	अप्सन ट्रेड लिङ्क	कम्प्युटर प्रिन्टर	४९८०४७
३	६२-२०८०।०९।१३	मास्टरभिजन इन्फोटेक प्रा लि	ल्यापटप	९९९००
जम्मा				१०४७९१३

४० **फर्निचर खरिद -**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रू. १० लाख देखि रू.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । । साथै नियमावलीको नियम ८५ (१) वमोजिम एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी तोकिएको सीमा भन्दा वढी रकमको एउटै व्यक्ति ,फर्म, कम्पनी वा संस्थावाट सोझै खरिद गर्ने नसकिने उल्लेख छ । त्यस्तै नियमावली को नियम ८५ १(ख)मा एक आर्थिक बर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी एउटै फर्मबाट १० लाख भन्दा बढी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ। यो वर्ष पालिकाले एकै प्रकृतिको फर्निचर प्रतिस्पर्धा नगराई देहाय बमोजिमको पटक पटक सोझै खरिद गरी रु.१५००००० खर्च गरेको छ । सार्वजनिक ऐन, नियमावली अनुसार प्रतिस्पर्धा हुनेगरी खरिद नगरेको नियमित गर्नुपर्ने रु.

सि नं	सामाग्री खरिद गरिएको फर्म	भुक्तानी रकम
१	दृष्टी ट्रेडर्स	८३८९६८
२	आशिष हार्डवेर	५५२६८
३	शुशिल इम्पेक्स	६०५७६४
जम्मा		१५०००००

अनियमित भएको	१५,००,०००

४१ **कार्यालय सामाग्री खरिद -**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सीमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रू. १० लाख देखि रू.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा बढीको खरिद कार्य बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै नियमावली को नियम ८५ १(ख)मा एक आर्थिक बर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी एउटै फर्मबाट १० लाख भन्दा बढी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष देहायका कार्यालय सामान प्याकेज नवनाई प्रतिस्पर्धा सिमित गर्ने गरी सोझै खरिद गरी रु.१८०३९०९ खर्च गरेको छ । सार्वजनिक ऐन, नियमावली अनुसार प्रतिस्पर्धा हुनेगरी खरिद नगरेको नियमित गर्नुपर्ने रु.

गोश्वारा भौचर र मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्रयोजन	रकम
८५-२०८०।०६।१९	आर सि प्रिन्टिङ प्रेस	कार्यालय सामाग्री	९८१२०
३४३-२०८०।१०।०२	आर सि प्रिन्टिङ प्रेस	कार्यालय सामाग्री	१२६०२२
५४९-२०८०।१२।०६	टि. एण्ड टि इन्टरप्राईजेज	कार्यालय सामाग्री	३८६४६०
९१९-२०८१।०३।१९	मुक्साम पब्लिकेशन एण्ड ट्रेडर्स	कार्यालय सामाग्री	९९९४१७
२३-२०८०।०५।२५	आर सि प्रिन्टिङ प्रेस	कार्यालय सामाग्री	९८३६६
६८-२०८०।०६।१९	पावर टेक सप्लायर्स	कार्यालय सामाग्री	९५५२४
जम्मा			१८०३९०९

अनियमित भएको	१८,०३,९०९

४२ **आन्तरिक आय**

४२.१ **आय अनुमान -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु. २७२२७९८७ प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा रु. २६६२५६६२ अर्थात अनुमान भन्दा २.२१ प्रतिशत घटी आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

४२.२ **आन्तरिक आय -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
२५९६०५११९	२६६२५६६२	१०.२५

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा १०.२५ प्रतिशत मात्र रहेको छ । पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

४२.३ **राजश्व असूली-** यस कार्यालयले पछिल्लो दुई आर्थिक वर्षमा असूल गरेको राजश्वको स्थिति निम्न अनुसार रहेको छः

सि.नं.	राजश्वको नाम	२०७९।८० को असूली	२०८०।८१ को असूली	वढी
१	आन्तरिक आय	२५८०२७०१	२६६२५६६२	३.०९

पालिकाको गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष ३.०९ प्रतिशतले बढी राजस्व असुली भएको देखिन्छ ।

४२.४ **आय ठेकामा मूय अिभवृ कर-**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-६** को निर्णयले रू **१३२,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-६** को निर्णयले रू **१९,०४५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-६** को निर्णयले रू **२०,८३६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-६** को निर्णयले रू **११,८०३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

४२.५ **नवीकरण शुल्क-** पालिकाको घ वर्गको निर्माण इजाजत पत्र प्रदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ को दफा ३ मा प्रत्येक आर्थिक वर्षको इजाजत पत्र अवधि मान्य रहने र अवधि समाप्त भएको तीन महिना भित्र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई तिर्नु पर्ने कर तिरी सकेको कर चुक्ता प्रमाण पत्र तथा फर्म वा कम्पनीको दर्ता नवीकरण सहित अनुसूची-२ अनुसारको दस्तुर तिरी नवीकरण गरी पास वुक विवरण अद्यावधिक गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकामा १७ इजाजतपत्र लिएका निर्माण व्यवसायिहरुमध्ये आ.ब. २०८१।८२ मा ११ वटाको मात्र नवीकरण भएको छ । ढिला गरी नवीकरण गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई थप नवीकरण दस्तुर र गत वर्षको बक्यौता समेत लिई यस वर्षको रु. ३०,०००/- असुल गर्नुपर्ने रु.

सि.न	**निर्माण व्यवासायी को नाम**	**गत आ.व सम्मको**	**यस आ.व को**
१	वि. एण्ड वि कन्स्ट्रक्सन	५०००	५०००
२	टि.वि.एस कन्स्ट्रक्सन	५०००	५०००
३	सिभिल ईन्जिनियरिङ्ग कन्सलटेन्ट	५०००	५०००
४	दिप सागर कन्स्ट्रक्सन	१००००	५०००
५	आर यू निर्माण सेवा	५०००	५०००
६	संजोक निर्माण सेवा	०	५०००
जम्मा		३०,०००	३०,०००

असुल गर्नुपर्ने	३०,०००

४२.६ **कर तथा शुल्क असुली -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

आय शीर्षक	**अनुमान**	**असुली**	**असुली प्रतिशत**	**गत बर्षको असूली**
सम्पत्ति कर	६,००,०००	१०,६९,८५९	१७८.३१	३९१३२९
वहाल कर	१२,००,०००	१३,१२,२८८	१०९.३६	८४०१२७
व्यवसाय कर	००	३,१५,९५०		२४९८५०
वहाल विटौरी कर	००	१,१७,३२४		००

पालिकाको विभिन्न प्रतिवेदन अनुसार यस बर्ष पालिकाले विभिन्न करदाताबाट रु. ३१५९५०।– कर संकलन गरेता पनि पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क लिने गरेको छ ।पालिकाले गत बर्षको असूलीको तुलनामा यस बर्ष सम्पत्ति कर र बहाल कर बढेको तथा व्यवसाय कर र वहाल विटौरी करको आय अनुमान गरेको देखिएन । आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ।

४२.७ **राजगढ बजारको टहरा भकाई बिक्री-**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२३** को निर्णयले रू **७,३२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

४२.८ **डाँगीबारी बाा तथा सजी बजार-**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-६** को निर्णयले रू **१०२,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

४२.९ **पशुहाट आय ठेक्का -** पालिका र गिता भेराईटिज (कवेलनाथ पराजुली) विच चकचकी र राजगढ पशुबजार पशु निकासी समेतको आय संकलन गर्नका लागि कवोल अंक मु.अ.कर समेत ११,५०,०००।०० मिति २०८०।०५।१० गते सम्झौता भएको देखिन्छ । पशु हाट आय ठेक्काको लागि मिति २०८०।०३।१४ मा मु.अ.कर समेत रु १९,९५,०००।०० न्युनतम कबोल अंङ्क कायमगरी प्रथम पटक सूचना प्रकाशन भएकोमा ठेक्का नलागेको र दोस्रो पटक मिति २०८०।०४।०८ गते सोही कबोल अंङ्क मा सूचना प्रकाशन भएकोमा समेत ठेक्का नलागेकोले पालिका कार्यपालिकाको मिति २०८०।०४।३२ को निर्णयबाट सोझै वार्ताको माध्यम बाट सम्झौता गरी आय ठेक्का लगाएको देखिन्छ । उक्त आय संकलन गर्न राजस्व परामर्श समिति साथै कार्यपालिकाले समेत मु.अ.कर समेत रु १९,९५,०००।०० सिफारिस गरेकोमा पटक पटक सम्म पनि ठेक्का नलागेको हुँदा पालिकाले रु ८,४५,०००।०० घटीमा सम्झौता गरेको देखिन्छ । राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस भन्दा घटीमा सम्झौता गर्दा पालिकालाई रु ८,४५,०००।०० ले घटी आय संकलन भएको छ । परामर्श समितिको सिफारिस कार्यान्वियन गरिनुपदर्छ।

४२.१० **विरिङ्ग खोलाको नदिजन्य पदार्थ संकलन तथा विक्रि आय ठेक्का-** पालिका र सुलब निर्माण सेवा बीच विरिङ्ग खोलाको विभिन्न नाकाबाट ढुङ्गा गिट्टी, वालुवा उत्खनन संकलन तथा विक्रि वितरण गर्ने कार्यका लागि राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस बमोजिम न्यूनतम कायम अंङ्क रु १९९९०० रहेकोमा कबोलदाता बाट मु.अ.कर समेत रु २००९०८९ मा कबोलगरी मिति २०८०।०८।२२ मा

सम्झौता भएको देखिन्छ । पालिकाले IEE प्रतिवेदनले तोकेकए बमोजिम १२३५० घ.मि को परिमाण को मिति २०८०।०७।०१ को पहिलो पटक E-bid मार्फत सूचना प्रकाशन भएकोमा ठेक्का नलागी दोस्रो पटक E-bid र Hard copy बाट मिति २०८०।०७।१७ को सूचना बमोजिम आय ठेक्का संकलन गरेको छ । सम्झौता बमोजिम विक्रि वितरणका शर्तहरुको सम्बन्धमा अनुगमन गरेको, नगदी रिसद प्रयोग र आर्थिक वर्षको अन्तयमा मौज्दात शुन्य गरे नगरेको सम्बन्धमा विवरण संलग्न गरेको छैन । सम्झौताका शर्तहरुको परीपालन हुनुपर्दछ ।

४२.११ **सामुदायिक वनको आय** – स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ (ख) बमोजिम सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्री तथा उपयोग सम्बन्धमा वार्षिक कार्ययोजना बनाई पालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्ने र वार्षिक कार्ययोजना बमोजिमको वन पैदावारको विक्री वापतको प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत सम्बन्धित पालिकाको संचित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गत ४ वटा सामुदायिक वन दर्ता रहेकोमा २ वटा बाट रु ८२३६९ राजश्व प्राप्त गरेको देखिन्छ तर पालिकालाई २ सामुदायिक वनबाट लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश भएको देखिएन । वन पैदावारको विक्री वापतको प्राप्त हुने रकम वन कार्यालयसँग समन्वय गरी असूल गर्नु पर्दछ ।

४३ अधुरा आयोजना

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३६ अनुसार योजनाहरुको भौतिक र वित्तीय पक्षको सामुहिक समीक्षा गर्नुपर्ने र यसरी गरिने समीक्षामा प्रगति कम हुनुका प्रमुख कारणहरु र सोको निमित्त जिम्मेवार व्यक्तिको पहिचान गर्नुपर्ने, त्यस्तो समीक्षामा सुधारका लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र जिम्मेवार व्यक्ति उपर गर्नुपर्ने कारबाही समेत उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष देहायअनुसार रु. २३१०८०८१ का १३ योजनाको कार्य सम्पन्न हुन नसकी बजेटमा नै समावेश गरी भुक्तानी बाँकी दायित्व सारेको छ । यस प्रकारको दायित्व विगत वर्षहरुको समेत सार्दै आएको छ । सम्पन्न नगरी अधुरो रहेको कारण सोको उपयोग हुन सकेको छैन । यस सम्बन्धमा पालिकाले जिम्मेवारीपूर्वक कार्यसम्पादन गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापकोनाम	रकम
१	सुरक्षित आवास कार्यक्रम वडा नं. ६	८,००,०००.००
२	चकचकी शिवालय मन्दिर अधुरो धर्मशाला निर्माण । वडा नं ४	१५,९९,८७०.९४
३	बाह्रदशी कंचन धरहरा निर्माण वडा नं ६ । (चरण–३)	२१,८५,९८१.१७
४	वडा कार्यालयको दोस्रो तला निर्माण, वडा कार्यालय घेराबारा (क्रमागत) र वडा नं २ कार्यालय परिषर भित्र मर्मत तथा भौतिक निर्माण ।	२९,०३,९०४.८८
५	सिमलचौक सामुदायिक अधुरो भवन निरन्तरता र राजगढ सामुदायिक भवनमर्मत । वडा नं ७	१७,६६,३५९.२३
६	कृषि उपकरण तथा यन्त्रहर ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण	६५,००,०००.००
७	जगदिश घिमिरेको घर देखी पूर्व झोडा जाने बाटो	३५,००,०००.००
८	भोला रेग्मीको घर पूर्व सापडिग्री खोला कलभर्ड निर्माण निरन्तरता, कुमाल गाउँ पुलको अधुरो काम र राधानगर देखि घाग्राखोला जाने बाटोमा भङ्गीडिघीभन्ने स्थानमा बक्स कल्भर्ट निर्माण । वडा नं. ५	१७,२५,०००.००
९	विभिन्न ठाउँमा सडक बत्ती जडान वडा नं. २	४,००,०००.००
१०	विसघरे टोलमा अधुवा खोलाको मोटरवाट पानी तानी सिचाईको व्यवस्थापन ।वडा नं ६	७,७७,८११.२०
११	जिव प्रसाद आचार्यको घर उत्तर पूर्व ढल निर्माण गर्न र कटहरडागी खोपकेन्द्रको कोठा थप । वडा नं. ५	२,९९,१५४.१०
१२	प्रवेश द्धार निर्माण त्रिवेणी चोक वडा नं २	४,५०,०००.००
१३	भगवती आ वि को खेलमैदन भौतिक निर्माण वडा नं. २	२,००,०००.००
कुल जम्मा		२,३१,०८,०८१.५२

४४ **ठेक्काको म्याद थप**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५६ मा खरिद सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार खरिद सम्झौताको म्याद थप गर्ने उल्लेख छ । साथै खरिद सम्झौतामा भेरियसन आदेश र असामान्य अवस्था (क्षतिपुर्तिजन्य घटना) को आधारमा म्याद थप गर्न सकिने व्यवस्था छ । समय नियन्त्रणको लागि खरिद सम्झौतामा प्रत्येक ६० दिनमा कार्यतालिका अध्यावधिक गर्नुपर्ने, म्याद थप गर्नुपर्ने घटनाको पूर्व जानकारी दिनुपर्ने, म्याद थप गर्ने घटनाले पारेको प्रभावको आधारमा दिन गन्तीका आधारमा म्याद थप गर्नुपर्ने, ठेक्काको काम गर्दा दैनिक डायरी राख्नुपर्ने र म्याद समाप्त हुनुभन्दा २१ दिन अघि म्याद थपको लागि निवेदन दिनुपर्ने व्यवस्थाहरु छन् । उक्त व्यवस्थाको सट्टा खरिद ऐनको उक्त व्यवस्था विपरित सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को छैठौं देखि १३ औं संसोधन गरी सम्झौता वाहेकका कारणहरु देखाइ एकमुष्ठ रुपले म्याद थप गरेको छ । म्याद थप गर्दा ठेक्काहरुको म्याद बढ्दै गई ठेक्काहरुको काम अधुरो रहेको छ । कार्यतालिका र सम्झौताअनुसार कार्य नगर्ने निर्माण व्यवसायि र पदाधिकारीलाई जिम्मेवार र जवाफदेही बनाई कार्य सम्पादन गर्नुपर्दछ । समयमा कार्य सम्पन्न नगर्ने निर्माण व्यवसायिलाई सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२८ वापतको उपचार प्राप्त गरी कार्य सम्पन्न गराउनु पर्दछ ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ४४ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

४५ **बाह्रदशी कञ्चन ११ तले धरहरा (फेज-३)**

बाह्रदशी कञ्चन ११ तले धरहरा (फेज-३) कार्यको लागि निर्माण व्यवसायी सतासी निर्माण सेवा संग मित २०८०।३।१५ सम्ममा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी रु.१,७५,९४,८७७।०१ को खरिद संझौता मिति २०७८।६।१ मा गरेको देखियो । प्रथम पटक २०८०।२।१४ वसेको कार्यपालिकाको वैठकको निर्णयवाट २०८०।९।१९ सम्म र दोश्रो पटक २०८०।१२।१४ सम्म तेस्रो पटक २०८१।३।१४ सम्म र चौथो पटक २०८१ भाद्र मसान्तसम्म म्याद थप भएको देखियो । निर्माण व्यवसायीलाई हालसम्म रु.१५९५३०६७।२९ भुक्तानी भएको छ । सो सम्वन्धमा थप निम्न व्यहोरा देखियो ।

म्याद थप : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम सम्झौता बमोजिमको अवधि भित्र सम्पन्न हुन नसकेका वा काम सम्पन्न हुन सक्ने अवस्था नदेखिएका खरिद सम्झौताका हकमा त्यस्ता आयोजनाको निर्माण व्यवसायीले पेस गरेको कार्यतालिका कुन कुन काम के कस्तो कारणले हुन नसकेको हो सोको पुष्ट्याई र कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने अवधि खुलाइ संशोधित कार्यतालिका तथा म्याद थपका उक्त कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने वास्तविक थप अवधि यकिन गरी तथा कार्यसम्पादन जमानत, बिमा र पेश्की सम्बन्धी जमानतको अवधि कायम रहेको सुनिश्चित गरी बोलपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारीले म्याद थप गर्नुपर्ने साथै कार्य सम्पादन जमानतको म्याद ठेक्का संझौताको म्याद सकिने मितिले त्रुटी सच्याउने अवधिसम्मको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको म्याद थप निवेदन अनुसार उचित कारण वेगर म्याद थप गरेको देखियो । निर्माण व्यवसायीले ४ पटकसम्म म्याद थप गर्दा मात्र उक्त कार्य सम्पन्न सम्पन्न भएको देखियो ।

स्थलगत निरीक्षण: पालिकाका कर्मचारी र लेखापरीक्षण टोलीवाट स्थलगत निरीक्षण भएकोमा उक्त धरहरा निर्माणको ठेक्का अनुसारको कार्य सकिएको तर पूर्ण रुपमा डिपिआरमा भएका कार्यहरु भएको देखिएन । धरहराको फिनिङ्ग कार्य तथा डिपिआरमा भएका अन्य काम समेत गरेको देखिएन। डिपीआर अनुसार उक्त स्थानमा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने विभिन्न कार्यहरु रहेकोमा उक्त धरहराको स्टकचर मात्र निर्माण भएको छ । डिपीआरमा भएका अन्य काम समेत गरी कार्य सम्पन्न हुनुपर्दछ ।

४६ **साधुपर्ति झिल सिमसार क्षेत्र पर्यटन प्रवर्द्धन (ठेक्का नं. NCB/ BAHRADASHI/CPH/014/077/78)**

साधुपर्ति झिल सिमसार क्षेत्र पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने कार्यको लागि निर्माण व्यवसायी सुनकोशी इभरग्रीन जे.भि. विर्तामोडसंग मित २०८०।१।३१ सम्ममा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी रु.३,९६,१६,१३४।६६ मा मिति २०७८।६।१ मा खरिद सम्झौता गरेको देखियो ।प्रथम पटक २०८०।१।२६ वसेको कार्यपालिकाको वैठकको निर्णयवाट २०८० माघ मसान्तसम्म र दोश्रो पटक कार्यपालिकाको मिति २०८१।१।१४ को वैठकको निर्णयवाट २०८१।७।१४ सम्म म्याद थप भएको छ । उक्त कार्यमा हालसम्म ८० प्रतिशत भौतिक प्रगति भई रू.२,४१,८५,८०२ भुक्तानी भएको छ । सो सम्वन्धमा देखिएका थप व्यहोरा निम्न छन्

४६.१ सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२० क बमोजिम म्याद थप गरिएको सम्झौताको अवधि थप सम्बन्धी विशेष व्यवस्थाको ५ यो प्रावधान अनुरुप थप भएको अवधिभित्र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले सम्झौताको अवधि थपको लागि निवेदन नदिएमा वा यस नियम बमोजिम थप गरिएको अवधिसम्म पनि निर्माण कार्य सम्पन्न नभएमा खरिद संझौताको अन्त्य सक्ने त्यस्तै नियम ६ मा उपनियम ५ वमोजिम खरिद संझौता अन्त्य भएमा सार्वजनिक निकायले ऐनको दफा ६३ वमोजिम सम्वन्धित निर्माण व्यवसायलाई कालो सूचीमा राख्न लेखी पठाउनु पर्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायीले मिति २०८१।६।१८ ले रनिङ विलको लागि भूक्तानी मागेकोमा वजेटको अभावमा पालिकाले भूक्तानी दिएको छैन । पालिकाले हालसम्म म्याद समेत थप गरेको देखिएन । पालिकाले म्याद थप गरी कार्य सम्पन्न गर्नु पर्दछ ।

४६.२ मोविलाइजेशन:

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-११** को निर्णयले रू **१,०४०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

४६.३ कार्य सम्पादन जमानत :

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-६** को निर्णयले रू **१,९८१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

४७ **प्रशासनिक भवन निर्माण (ठेक्का नं. NCB/ BAHRADASHI/CPH/014/077/78)**

संघीय सरकार ६० प्रतिशत र पालिकाको ४० प्रतिशतको लागतसहभागितामा पालिकाले प्रशासनिक भवन निर्माणको लागि भगवती पूर्वाधार जे.भि. सँग रु.६,१३,६१,०८२.०८ (मूल्य अभिवृद्धि कर र पि.एस.समेत) को खरिद संझौता मिति २०८१।७।२७ सम्ममा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७९।७।२८ मा संझौता गरेको देखियो । पालिका प्रशासनिक भवनको लागि निर्माण व्यवसायीलाई चौथो रनिङ्ग विल हाल सम्म रु.२,४१,८५,८०२/- भुक्तानी भएको देखियो। सो सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन ।

• म्याद थप: निर्माण व्यवसायीले म्याद भित्र कार्य सम्पन्न नगरेको कारण पालिकाको वैठकको मिति २०८१।७।५ निर्णयवाट २०८२।७।२७ सम्म म्याद थप भएको देखियो । निर्माण व्यवसायीले दिएको निवेदनमा म्याद थप गर्नुपर्ने उचित कारण वेगर म्याद थप भएको छ ।

• मूल्य समायोजन: निर्माण व्यवसायीलाई ठेक्का संझौताको SCC 53.1 मा उल्लेख भएको आधारमा पेश्की नकटाई मूल्य समायोजन दिएको छ । निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको कार्य तालिका अनुसार कार्य गरेको अवस्थामा निर्माण व्यवसायीलाई मूल्य समायोजन समेत दिँदा थप व्ययभार पर्ने देखिन्छ ।

• निर्माण व्यवसायीसँग भएको संझौताको SCC को Close 34.3 अनुसार प्रत्येक ९० दिनमा निर्माण व्यवसायीले आफूले गरेको कामको प्रति अद्यावधिक गर्नुपर्ने सो भन्दा ढिला गरी कार्य प्रगति पेश नगरेमा रु.५०,०००/- कट्टी गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा निर्माण व्यवसायीले समयमा नै प्रगति पेश नगर्दा समेत उक्त रकम कट्टी भएको देखिएन ।

स्थलगत निरीक्षण: लेखापरीक्षण र पालिकाका कर्मचारी समेतको सहभागितामा स्थलगत निरीक्षण गर्दा पालिका भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको देखियो । निर्माण व्यवसायीले यस्तै गरी कार्य सम्पादन गरेमा प्रशासनिक भवन तोकेको समयमा सम्पन्न हुने देखिदैन ।

४८ **बाह्रदशी १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल**

पालिले बाह्रदशी १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल निर्माण कार्यको कार्यादेश भएको मिति २०७८।५।२२ ले २०८०।३।१० भित्र सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी धुलिखेल आषिश दिप जे.भि.सँग २०७८।६।२१ मा रु.११,५८,७८,८७७।३८ को खरिद सम्झौता गरेको छ । प्रथम पटक २०८०।२।१४ वसेको कार्यपालिकाको वैठकको निर्णयवाट २०८१।२।६ त्यस्तै दोश्रो पटक कार्यपालिकाको मिति २०८१।१।१४ को वैठकको निर्णयवाट २०८२।२।६ सम्म म्याद थप भएको छ । उक्त कार्यमा हालसम्म ४ वटा रनिङ्ग विलवाट रू.३,२८,५०,७४४।१५ भुक्तानी भएको छ । उक्त खरिद सम्झौता सम्वन्धमा देखिएका प्रमुख व्यहोरा निम्नानुसार छन्

• सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम बमोजिम सम्झौता बमोजिमको अवधि भित्र सम्पन्न हुन नसकेका वा काम सम्पन्न हुन सक्ने अवस्था नदेखिएका खरिद सम्झौताका हकमा त्यस्ता आयोजनाको निर्माण व्यवसायीले पेस गरेको कार्यतालिका कुन कुन काम के कस्तो कारणले हुन नसकेको हो सोको पुष्ट्याई र कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने अवधि खुलाइ संशोधित कार्यतालिका तथा म्याद थपका उक्त कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने वास्तविक थप अवधि यकिन गरी तथा कार्यसम्पादन जमानत, बिमा र पेश्की सम्बन्धी जमानतको अवधि कायम रहेको सुनिक्षित गरी बोलपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारीले म्याद थप गर्नुपर्ने साथै कार्य सम्पादन जमानतको म्याद ठेक्का संझौताको म्याद सकिने मितिले त्रुटी सच्याउने अवधिसम्मको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकावाट निर्माण व्यवसायीलाई म्याद थप दिएकोमा संझौतामा उल्लेख भए अनुसार कार्य गर्ने कार्य तालिका समेत पेश गरेको देखिएन । जसका कारण निर्माण व्यवसायीले तोकिएको समयमा समेत कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने अवस्था देखिएन । निर्माण व्यवसायीले पुरानो भवन हटाउन ६ महिना लागेको, दक्ष जनशक्तिको अभाव, निर्माण व्यवसायी सामाग्री तथा पेट्रोलियम पर्दाथको मूल्यवृद्धि जस्ता कारण जनाई म्याद थपको निवेदन दिएको छ । जसको कारणले मात्र म्याद थप गर्नु पर्ने देखिदैन । दुई पटक म्याद थप्दा समेत ५० प्रतिशत मात्र भौतिक प्रगति भएको देखिन्छ । भौतिक प्रगति ५० प्रतिशत भएकोमा वित्तीय प्रगति २८ प्रतिशत भएको छ । संघीय सरकारवाट पालिकामा वजेट कम प्राप्त हुँदा वित्तिय प्रगित २८ प्रतिशत मात्र भएको पालिकाको भनाई छ ।

• निर्माण व्यवसायीसँग भएको संझौताको SCC को close 34.3 अनुसार प्रत्येक ९० दिनमा निर्माण व्यवसायीले आफूले गरेको कामको प्रति अद्यावधिक गर्नुपर्ने सो भन्दा ढिला गरी कार्य प्रगति पेश नगरेमा रु.५०,०००/- कट्टी गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा निर्माण व्यवसायीले समयमा नै प्रगति पेश नगर्दा समेत उक्त रकम कट्टी भएको देखिएन ।

स्थलगत निरीक्षण : लेखापरीक्षण क्रममा निर्माणाधिन अस्पतालको पालिकाका कर्मचारी तथा लेखापरीक्षण टोली समेतको संयुक्त अनुगमनमा निर्माण व्यवसायीले काम गर्दै गरेको देखियो । निर्माण व्यवसायीका अनुसार थप भएको अवधिमा कार्य सम्पन्न हुने जानकारी प्राप्त भएको छ ।

४९ **ठेक्का व्यवस्था**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रुपमा वोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्वन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले वोलपत्र मार्फत प्रतिश्पर्धि आपूर्तिकर्ता छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रम अनुसारका सडक निर्माणका योजना कार्यान्वियन गर्दै आएको छ । यस्ता योजना लागत अनुमान भन्दा ०.५३ देखि ४०.६४ प्रतिशत सम्म घटीमा गर्ने गरी कबोल भए अनुसार कार्यान्वियन गराएको देखिन्छ । पालिकाको स्वीकृत नर्मशका आधारमा तयार भएको लागत अनुमान भन्दा घटीमा सोही गुणस्तरको कार्य गर्न कबोल गरी देहाय बमोजिमको योजना निर्माण सम्पन्न गरी भुक्तानी फरफारक गरेको छ । साथै निर्धारित गुणस्तरमा कार्य भएको प्रमाणित गरी भुक्तानी गरेका कार्य निर्धारित अवधि सम्म टिकाउ भए नभएको यकिन गर्न प्रणाली सुदृढ गरी न्यून मुल्यमानै गुणस्तरीय कार्य हुने भएमा नर्म्स समेत सम्वन्धित निकायले पुनरावलोकन गर्नुपर्ने देखिन्छ । लागत अनुमानको तुलनामा घटीमा गर्ने गरी कबोल तथा सम्झौता भएका केही योजनाको विवरण देहायमा उल्लेख छ ।

(विस्तृत विवरण बेरुजु दफा ४९ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

५० **भागुडुब्बा झोलुङ्गे पुल**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३(१) मा कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नाप जाँच गरी नापी किताब (मेजरमेन्ट बुक) मा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।पालिकाले भागुडुब्बा झोलुङ्गे पुल निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने रु.१५,००,९६२ /- सामान खरिद भई उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तर गरेकोमा उपभोक्ता समितिले वुझेको प्रमाण पेश भएको छैन । पालिकावाट खरिद भएका झोलुङ्गे पुल सामान जडान भएको नापी किताब तथा कार्यसम्पन्न तयार गरेको छैन। पालिकाले झोलुङ्गे पुल सामान प्रयोग भएको नापी किताब तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	१५,००,९६२

५१ **मोटर खरिद**

स्थानीय तहमा शसर्त हस्तान्तरित कृषि विकास कार्यक्रम सम्वन्धी कार्यविधि,२०८० को परिच्छेद -३ दफा ३९ वमोजिम कृषकहरुको समेत ५० प्रतिशत लागतसहभागितामा कृषकहरुलाई वितरण गर्न बोलपत्रको माध्यमवाट १०५ वटा २ एच.पी. सिंगल फ्रेज मोटर खरिदको लागि रु.३९,९७,०३२/-को लागत अनुमान तयार गरी ठेक्का आह्वान गर्दा २ वटा वोलपत्रले वोलपत्र दर्ता गरेकोमा १ वोलपत्र दाताले वोलपत्र जमानत पेश नगरेका कारण विराट कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्ससँग रु. ३७,८६,८९९।०२ मा संझौता गरेको देखियो । आपूर्तकले १०५ वटै मोटर आपूर्ति गरी भूक्तानी ५० प्रतिशत र ५० प्रतिशत लाभग्राही गरी भूक्तान भएकोमा सामानहरु आर्थिक वर्षको अन्त्यमा खरिद भएको देखियो । पालिकाले सम्वन्धित लाभग्राही हस्तान्तर भएको सामानहरु प्रयोग भए नभएको सम्वन्धमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । यस्ता मोटर गतविगत वर्ष देखि नै खरिद भई वितरण भएकोमा पालिकाले विगत वर्षहरुमा विवतरण गरेका मोटर पाउने लाभग्राहीको अभिलेख अद्यावधिक गरी राखेको देखिएन । अनुदान पाउने लाभग्राही अभिलेख अद्यावधिक राख्नु पर्दछ ।

५२ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम -**

स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत ७ वडामा २२ योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष ६७ जनालाई औसत ८० दिनले ५४२० दिन रोजगारी उपलव्ध गराई रु. ३६२०५६० श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन । योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा

दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

५३ **जटिलसंरचना निर्माण –**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, कल्भर्ट लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । केही उदाहरणहरु

उपभोक्ता समितिको नाम	**कामको विवरण**	**भुक्तानी रकम**
अमृत मा.वि. भवन निर्माण उ.स.	भवन निर्माण	४८९३२६
आदिवासी जनजाती संस्कृति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र भवन निर्माण उ.स	भवन निर्माण	१४६०९४२
खयरबारी चौक हुँदै शिवालय जानेबाटो कल्भट निर्माण उ स	कल्भट निर्माण	८६०१९८
तामङ जातिको गुम्बा निर्माण उस	भवन निर्माण	१७६८७४३
राजवंशी समाज विकास समिति	भवन निर्माण	१४५४३१२
		६०३३५२१

नियमावलीको ब्यबस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ ।

५४ **करार कर्मचारीलाई थप संचयकोष भुक्तानीः**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ८६ (१) बमोजिम स्थानीय सेवा गठन संचालन व्यवस्थापनाका शर्त तथा सुबिधा सम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानून बमोजिम हुने व्यवस्था छ । नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७९।१।१५ को निर्णय बमोजिम २०७९।१।२१ को परिपत्र अनुसार करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीलाई तोकिए बमोजिम मासिक पारिश्रमिक, शुरु तलव स्केल बराबरको एक महिनाको चाडपर्व खर्च र वर्षको एक पटक रु. १००००.०० पोशाक भत्ता दिन सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले तोकिएको सुविधा बाहेक निम्नअनुसारको करार कर्मचारीको शुरु तलव स्केलको १० प्रतिशत संचय कोष कट्टी गरी पालिकाको तर्फबाट थप १० प्रतिशत रु. १४८२१.२० भुक्तानी गरेको देखियो । नियम विपरित भुक्तानी भएको रु. १४८२१.२० सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

क्र.सं.	**पद**	**कर्मचारीको नाम, थर**	**तलब स्केल**	**कर्मचारी संचय कोषकट्टी**	**भुक्तानीभएको महिना संख्या**	**जम्मा रकम रु.**	**कैफियत**
३६	कार्यालय सहयोगी	ममता राजवंशी	२४७०२.००	२४७०.२०	६	१४८२१.२०	
कुल जम्मा						१४८२१.२०	

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२९,२४२.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२६,२१३.४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२१,८४४.५**

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२०,८३८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१७,३६५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२०,८३८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२०,८३८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२०,८३८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१६,४५१** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२**

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१६,५६७.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२**

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१४,८२१.२

५५ **पदाधिकारी बैठक भत्ताः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **५,९५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **७,६५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१३,६००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **४,२५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **४,२५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **५,९५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **४,२५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **४,२५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **४,२५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **४,२५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५६ **न्यानो झोला कार्यक्रम-**

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा सशर्त अनुदान तर्फ स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरुको मार्गदर्शन, २०७८ को दफा १३ (पृष्ठ-१५९) मा प्रसुतिका आधारमा अनुमान गरी न्यानो झोलाको लागि अस्पतालहरुले सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनुसार तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार खरिद गरी सो अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट गुणस्तर परीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिका अन्तर्गतका २ वटा बर्थिङ सेन्टरमा गत वर्ष २२२ थान मौज्दात बाट न्यानो झोला खर्च गरेको देखिन्छ । गत वर्ष ६८ जना र यस वर्ष ५३ जना गरि कुल १२१ मात्र प्रसुति भएको अभिलेखबाट देखिन्छ । पालिकाको भण्डारमा गत वर्ष खरिद गरिएका मध्ये ८४ थान न्यानो झोला मौज्दातमा रहेका छन् । तसर्थ माग र आवश्यकताको वस्तुनिष्ठ आङ्कलन गरी गुणस्तरीय झोला खरिद गर्नुपर्दछ । लामो समय भण्डारण गर्दा सोको गुणस्तरमा ह्रास आउने हुनाले त्यसतर्फ समेत पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।

५७ **औषधि खरिद -**

पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधि मध्ये पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति , म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र नि:शुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ । आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि कम्तिमा २ वर्ष बाँकी हुनु पर्दछ। त्यसैगरी भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ । यसवर्ष पालिकाले संघीय शसर्त बजेट उप शिर्षकबाट औषधि र उपकरण विद्युतिय बोलपत्र तथा सोझै खरिद गरी २ फर्मलाई रु. ८२९१६४५ भुक्तानी दिएको छ। पालिकाले औषधी खरिद गर्दा आवश्यकता पहिचान गरेको छैन भने पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति समेत गरेको देखिएन । आपूर्ति हुने औषधी तथा औषधीजन्य सामाग्रीमा उल्लेखित सूचना पूर्ण रुपमा रहेको छैन भने औषधिको प्रयोग र मौज्दात समेत यकिन भएन । अत: पालिकाले औषधि खरिद, उपयोग र मौज्दातको अवस्था यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ ।

उदाहरणको लागि ५ औषधीको परीक्षण गर्दा देहाय बमोजिम देखिएको छ ।

सि. नं.	औषधीको नाम	म्याद समाप्त हुने मिति	नि:शूल्क वितरणको लोगो
१	Paracetamol ५०० mg	Aug २०२६	Supply Only
२	Amoxicillin ५०० mg	Jan २०२६	Ins
३	Cetrizine १० mg	Jan २०२७	Ins Supply
४	Raniridine १५०mg	Oct २०२६	IS Only
५	Lefixime २०० mg	Sept २०२६	IS Only
६	Metronidazolw ४०० Mg	Sept २०२७	IS Supply Only

५८ **स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम –**

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले विपन्न परिवार स्वास्थ्य विमा साझेदारी कार्यक्रम संचालन गरेको देखिन्छ । उक्त कार्यक्रममा वडागत रुपमा बजेट बाँडफाँड गरी कार्यविधि बेगर संचालन गरेकोमा रु १४५८९०० पालिकाका सवै वडाहरु समेत ४१६ घरपरिवारको बिमा बापत भुक्तानी गरेको देखिन्छ । कार्यविधि तयार गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्दछ ।

५९ **गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम-**

पालिकाका वडा नं ४ र ५ मा संचालित गरिवसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम अन्तरगंत यस आ. व. मा रु- ४१५००० खर्चमध्ये रु. २१०००० विभिन्न समूहलाई गिरी स्टोर चन्द्रगढी बाट ३८ थान इन्डक्सन चुलो खरिद गरि ३८ जनालाई निशुल्क वितरण गरेको देखिन्छ । खर्च लेखेको छ । समुदायको जीवनस्तर उकास्नको लागि अनुदान दिएको रकमको पालिकाबाट अनुगमन तथा प्रतिवेदन गरेको छैन । अनुदान रकमको अनुगमन गरि उपलब्धि मापन गरिनु पर्दछ ।

६० **शर्शत अनुदानबाट करार कर्मचारीलाई संचयकोष थप-**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **४,३६८.९** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **२६,२१३.४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **२०,८३८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **२०,८३८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२१** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१९,७४१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२०** को निर्णयले रू **१४,८२१.२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६१ **खेलकुद कार्यक्रम संचालनः**

आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल भरपाई र कागजात संलग्न भए नभएको तथा संलग्न कागजात भुक्तानी दिन रीत पुगे नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिका तथा वडा स्तरीय देहायका विभिन्न खेलकुद कार्यक्रमलाई रु. २१५०८५३.०० भुक्तानी गरेको छ । उक्त कार्यक्रमको नर्म्स तथा कार्यविधि बेगर खर्च भएको छ । नर्म्स तथा कार्यविधि तयार गरी त्यस्ता खेलकुद कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्दछ ।

गो.भौ.नं. /मिति	भुक्तानी लिनेको नाम	भुक्तानी रकम रु.
७०।२०८०।६।१९	खेलकुद सामाग्री वितरण वडा नं ६ (टेक बहादुर राई)	१०००००
३२९।२०८०।९।२५	खेलकुद सामाग्री खरिद वडा नं ६ (नमस्ते तयारी पोशाक उद्योग)	८४७५०
४३९।२०८०।१०।२३	स्थानिय तहमा राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डमा सहभागिता (योगराज पौडेल)	२११६८७
४५९।२०८०।१०।२८	खेलकुद सामाग्री वितरण (युवा तथा खेलकुद विकास समिति)	१०००००
४५६।२०८०।१०।२८	विभिन्न खेलकुदमा सहभागीता (युवा तथा खेलकुद विकास समिति)	१०००००
५२९।२०८०।१२।४	श्रोत तथा पालिका खेलकुद (ईरशाद आलम)	१०००००
५२९।२०८०।१२।४	खेलकुद सामाग्री खरिद गाउँपालिका (दृष्टि ट्रेडर्स)	९८८७५
४९८।२०८०।११।२३	जिल्ला तहमा राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डमा सहभागिता (योगराज पौडेल)	१९९९९७
१०३१।२०८१।३।२४	खेल सामाग्री खरिद (युवा तथा खेलकुद विकास समिति)	१०००००
१००२।२०८१।३।२४	खेलकुद सामाग्री वितरण वडा नं ६ (सनराइज पव्लिकेशन एण्ड स्टेशनरी)	७७२३५
१०१४।२०८१।३।२४	क्रिकेट खेल गाउँपालिका (युवा तथा खेलकुद विकास समिति)	१०००००
९१३।२०८१।३।१९	विभिन्न खेलकुदमा सहभागीता वडा नं.७ (कृष्ण बहादुर राई)	२०००००
९११।२०८१।३।१९	विभिन्न खेल सामाग्री वितरण वडा नं.७ (दुर्गा भगवती इम्पेक्स)	२०००००
९०४।२०८१।३।१६	विभिन्न खेल सामाग्री वितरण वडा नं. ५ (शरद बहादुर सिंह)	५००००
९०४।२०८१।३।१६	विभिन्न खेल सामाग्री वितरण वडा नं. ३ (इलाइट बुक्स एण्ड स्टेशनरी)	२८३५०
८०२।२०८१।२।२८	विभिन्न खेल सामाग्री वितरण वडा नं. ३ (दुर्गा भगवती इम्पेक्स)	५००००
८८१।२०८१।३।०९	फुटबल खेल गाउँपालिका (युवा तथा खेलकुद विकास समिति)	१५००००
८६९।२०८१।३।९	खेलकुद सामाग्री खरिद तथा वितरण (ईरशाद आलम)	१०००००
८४१।२०८१।३।६	खेलकुद सामाग्री खरिद तथा वितरण (अप्सन ट्रेड लिंक)	९९९५९
जम्मा		२१५०८५३

६२ **भिडियो डकुमेण्ट्री निर्माणः** (९५३-२०८१-३-२१):

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-११** को निर्णयले रू **२७५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-११** को निर्णयले रू **२१०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

६३ **क्याम्पस संचालन अनुदान**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११(ज) मा आधारभुत तथा माध्यामिक तहको शिक्षाको अधिकार स्थानिय तहको हुने उल्लेख छ । यस वर्ष पालिकाले राजस्व बाँडफाँड खर्च श्रोतबाट बाह्रदशी सामुदायिक क्याम्पसलाई क्याम्पस संचालन गर्नको लागि रु. २०,००,०००.०० भुक्तानी दिएको देखियो । पालिकाले कार्यक्षेत्रभन्दा बाहिरको क्याम्पसलाई व्यवस्थापन तथा सञ्चालन बापतको संचालन अनुदान दिने कानूनी व्यवस्था देखिदैन। पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भन्दा वाहिरको क्याम्पसलाई दिएको संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	२०,००,०००

६४ **शिक्षा तर्फ-**

६४.१ **निःशुल्क शिक्षा-** नेपालको संविधानको अनुसूची ८ अनुसार आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तर्गत रहेको देखिन्छ । अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन , २०७५ को दफा २७ मा निजी लगानीका विद्यालयले प्रारम्भिक बालविकास देखि बाह्र कक्षा सम्मका कूल विद्यार्थी संख्या अनुसार पांचसय जनासम्म, पांचसय देखि आठसय जनासम्म र आठसय भन्दा बढी विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालयले क्रमशः कम्तीमा दश, बाह्र र पन्ध्र प्रतिशत विद्यार्थीलाई निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्न स्थान आरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । शिक्षा नियमावली , २०५९ को नियम १५१ मा संस्थागत विद्यालयले गरीव, अपाङ्ग , महिला, दलित र जनजाति विद्यार्थीलाई छात्र वृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । यसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्रका विद्यालयको अनुगमन गरी यस्ता छात्रवृत्ति कार्यक्रमको कार्यान्वियनको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको नाम, ठेगाना र रकम पालिकाको र सम्वन्धित विद्यालयको वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

६४.२ **शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति -** स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका १६ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र स	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी	पदपुर्ति	पदपुर्ति मध्ये करार	विद्यार्थीसंख्या (Iemis २०८० अनुसार)
१	जनताआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी २	५	५	१	८६
२	राधानगरआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ३	४	४	१	१६७
३	पशुपतिआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ७	६	६	१	१३४
४	साधुपर्तिआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी १	३	३	०	३७
५	सुन्दरपुरआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ३	३	३	०	१०५
६	जनज्योतिआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ५	८	८	०	१८२
७	रामनगरआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ३	७	७	१	१८४
८	भगवतीआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी २	१३	१३	५	४३६
९	कटरडाँगीआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ५	८	८	१	२७२
१०	घोडामाराआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ५	७	७	१	१६५
११	जनविकासआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ४	१३	१३	५	४६४
१२	पञ्चमणीआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ६	९	९	३	२३४
१३	अमृतआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी १	११	११	१	४९४
१४	गौरीशंकरआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ७	२०	२०	१०	६२९
१५	पशुपतिआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ३	२९	२९	१०	१२११
१६	फुलबारीआधारभूत विद्यालय बाह्रदशी ५	१५	१५	४	३५१
जम्मा		१६१	१६१	४४	५१५१

उल्लेखित १६ वटा विद्यालयहरुमा ५१५१ जना विद्यार्थी रहेको देखिन्छ ।पालिकाबाट शिक्षक तथा विद्यार्थी अनुपातका आधारमा दरबन्दी मिलान हुनुपर्दछ ।

६४.३ **आन्तरिक श्रोतबाट शिक्षकहरुको तलब भत्ता** – अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । पालिकाले स्वीकृत दरबन्दीभित्र नपरेका एवं विद्यालयले गत विगतदेखि नै आन्तरिक स्रोतबाट तलब भत्ता व्यहोरेका शिक्षकलाई आन्तरिक श्रोतबाट रु. ११९६२२५४ तलब भत्ता भुक्तानी गरेको छ। विद्यार्थी शिक्षक अनुपातमा दरबन्दी मिलान गर्नुपर्दछ ।

६४.४ **बिद्यालयहरुको लेखापरीक्षण-** कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८०।८१ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.१० मा विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ। सो बमोजिम पालिकाले १६ विद्यालयहरुका लागि रु. ९८१७६७५३ ।- निकासा खर्च गरेको छ। पालिकाले आ.व. ०८०।८१ को अन्तिम लेखापरीक्षण अवधिसम्म लेखापरीक्षण गराएका सम्पुर्ण विद्यालयको विवरण प्राप्त गरेको देखिएन। विद्यालयले सामाजिक तथा विद्यालयको बार्षिक लेखापरीक्ष विवरण तयार गरे नगरेको एकिन गर्नुपर्दछ ।

६४.५ **स्यानिटरी प्याड-** स्यानिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि,२०७६ को दफा ४ मा पालिकाले खरिद गरेको स्यानिटरी प्याड गुणस्तरमा कमी नआउने गरी भण्डारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। साथै दफा ५ मा स्यानिटरी प्याड त्रैमासिक,चौमासिक वा अर्धवार्षिक रुपमा वितरण गर्न सकिने उल्लेख छ। पालिकाका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा कक्षा ६ भन्दा माथिका छात्रा विद्यार्थीहरु १४७२ जना रहेका छन। पालिकाले अंकुर डाइनोस्टिक एण्ड सर्जिकल सेन्टर विराटनगर बाट १०५७५ थान स्यानिटरी प्याड रु. ९७१५२५ (मु अ कर समेत) मा खरिद गरेको छ। पालिकाले गत विगतको खपतलाई आधार मानी समयमै उचित परिमाणमा खरिद गर्नुपर्नेमा वर्षान्तमा खरिद गरि मौज्दातमा राखेको देखिन्छ। खरिद गरिएका प्याडहरु भण्डारण गर्दा गुणस्तरमा कमी नआउने गरी सुरक्षित रुपमा राखेको पाइएन।तसर्थ पालिकाले आवश्यकताको पहिचान गरी आवश्यक परिमाणमा मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।

६५ **विद्यालयलाई प्रति विधार्थी अनुदान-**

शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रले प्रकाशन गरेको कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका २०८०।८१ मा IEMIS मा प्रवृष्टि भएको संख्यालाई सत्यापन गराई विद्यार्थी संख्या यकिन गरेर मात्र विद्यालयलाई प्रति विधार्थी अनुदान निकासा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले IEMIS मा प्रविष्टि भएको तथ्याङ्कको आधारमा देहायका विद्यालयमा रु १२४०२०४५ निकासा गरेको छ तर अनुदानको अनुगमन गरेको देखिएन । अत: पालिकाले सत्यापन पश्चात निकासा दिने र सोको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

क्र.स.	विद्यालयको नाम	अनुदान प्रकार	रकम
१	विभिन्न १६ वटा विद्याल	पाठ्यपुस्तक	३२७२७१६
		छात्रवृत्ती	११०१५५
		प्रति विद्यार्थी लागत	२८९४४२४
		दिवा खाजा	५१३३४०५
जम्मा			१२४०२०४५

६६ **छात्रवृत्ती भुक्तानी-**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-११-२४** को निर्णयले रू **४,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८१-१२-६** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६७ **सामाजिक सुरक्षाः**

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ५ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण बैङ्कमार्फत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यविधिको दफा २६ मा कुनै आर्थिक वर्षमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमका लागि निकासा भएको रकम सो आर्थिक वर्षमा खर्च नभए सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले २ वटा बैङ्कमार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दै आएको देखिन्छ। लेखापरीक्षणको क्रममा पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्तामा निकासा भएको रकम रु.१६१९१३४४५ रहेको देखिन्छ ।सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा कार्यविधिमा तोकिए बमोजिम अभिलेख व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।

६८ **सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको तुलनाः**

यस पालिकावाट गत आर्थिक वर्ष २०७९।८० र आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा देहाय अनुसार देहाय अनुसारका लाभग्राही रहेको देखियो ।

सि.नं.	लाभग्राही वर्ग	भत्ता दर	२०७९।८० मा रहेका लाभग्रहीको संख्या	२०८०।८१ मा रहेका लाभग्रहीको संख्या
१	ज्येष्ठ नागरिक ७० वर्ष माथि	४०००	२३४२	२४८९
२	ज्येष्ठ नागरिक दलित	२६६०	४८	५६
३	ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला	२६६०	३१९	२६७
४	विधवा	२६६०	५६१	५९७
५	पूर्ण अपाङ्ग	३९९०	८८	९०
६	अति अशक्त अपाङ्ग	२१२८	२५१	२५७
७	दलित बालवालिका	५३२	७३	८७
जम्मा			३८३३	३९९६

पालिकाले सामाजिक सुरक्षा वापत आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा लाभग्राहीलाई रु. १५२९७६८६७ खर्च भएकोमा आ.व. २०८०।८१ मा रु. १६१९१३४४५ - खर्च भएको देखिन्छ। गत वर्षको तुलनामा यो वर्ष रु. ८९३६५७८ वढी खर्च भएको छ ।

६९ **समीक्षा र सार्वजनिक सुनुवाईः**

सामाजिक सुरक्षा वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा ३१ र ३४ मा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको विवरण स्थानीय तहले सम्बन्धित सभामा पेश गर्नुपर्ने र पालिकाले सञ्चालन गरेको कार्यक्रमको चौमासिक वा वार्षिक रुपमा समिक्षा गर्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यक्रममा भएको निकासा तथा खर्चको पनि समिक्षा गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यविधि बमोजिम भएको देखिएन । साथै स्थानीय तह तथा वडा समितिले प्रचलित कानून बमोजिम सार्वजनिक सुनुवाई गर्दा भत्ता सम्बन्धि विषय समेत समावेश गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यविधिको परिपालना भएको देखिएन ।

७० **नागरिकता नम्बर एउटै भएका लाभग्राहीः**

नेपाल सरकारले जारी गर्ने नागरिकता परिचयपत्र नं. प्रत्येक व्यक्तिको फरक फरक हुने गरी जारी गर्दछ । प्रथम त्रैमासिकको सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीहरुको विवरण परीक्षण गर्दा निम्न व्यक्तिहरुको नागरिकता परिचयपत्र नं. दोहोरो परेको देखिन्छ । वडा कार्यालयहरुले प्रत्येक त्रैमासिकको सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीहरुको विवरण यकिन गरी लगत कट्टा गर्नुपर्ने र दोहोरो परेको भए सम्बन्धितबाट असुल गरी एम आई एस अध्यावधिक गर्नुपर्दछ ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ७० सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

संपरीक्षणबाट थप भएको बेरूजू

क्र.सं.	बेरुजुको विवरण	रकम
१	(बेरुजु दफा १८.२ सँग सम्बन्धित) पालिकामा स्वास्थ्य तर्फका वाहेक दरबन्दी भन्दा बढी नियुक्ति भएको अमिन चौथो २ जनाको बार्षिक तलब भत्ता रु. ६५६,४८४/- को पुष्ट्याई पेश गरेको छैन। दरबन्दी भन्दा बढी नियुक्ति गरेको खर्च रकम नियमसम्मत नदेखिएको रु.	६,५६,४८४
२	(बेरुजुको दफा १६ सँग सम्बन्धित) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागु गरेको देखिएन। जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने अवस्था रहेको छैन । यस सम्वन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन: • पालिकाले यस वर्ष कार्य सञ्चालन निर्देशिका तर्जुमा नगरी बैठक भत्ता, तालिम, गोष्ठी लगायतका कार्यक्रम रु १ लाख ४२ हजार खर्च गरेको छ । • पालिकाबाट सञ्चालित आयोजनाको मर्मत सम्भारको लागि मर्मत सम्भार कार्यविधि तर्जुमा गरेको देखिएन । • पालिकाले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सक्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि सोको निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको छैन । • सञ्चालित योजनाको सूचनापाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्य सम्पादन लगायतका विषय पारदर्शी गर्न सकेको छैन । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षण गर्नुपर्नेमा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी भित्रमात्र यस्तो सुनवाई वा परीक्षण सीमित गरेको अवस्था समेत छ। • आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ को दफा ३३ (४) मा प्रत्येक ३ महिनामा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरि सोको प्रतिवेदन दिनुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात मात्र लेखापरीक्षण र प्रतिवेदन दिने गरेको छ। • सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ बमोजिम बार्षिक खरिद योजना तयार गरेको छैन । • ठेक्का वा उपभोक्ताबाट हुने कामको निर्माण सुरु, लागत, सम्पन्न हुने मिति लगायत विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता तयार गरेको पाइएन। • पालिकाले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको देखिएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मा सहित हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन । • भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार भ्रमण/अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भ्रमण अनुगमन भत्ता भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले भ्रमण तथा अनुगमन वापत रु. ८ लाख ८३ हजार खर्च लेखेकोमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको छैन भने भ्रमण उपलब्धिको मूल्याङ्कन गरेको छैन ।साथै पालिकाले भ्रमण अभिलेख खाता समेत व्यवस्थित राखेको छैन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । विविध खर्चतर्फ कार्यालय, वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकीहरुको खाजा, पानी, चिया नास्तामा रु. २५ लाख ९२ हजार र अन्य कार्यक्रममा रु. ४० लाख २२ हजार समेत पालिकाले रू. ६६ लाख १४ हजार खर्च गरेको छ । खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरी यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	०

क्र.सं.	बेरुजुको विवरण	रकम
	• पालिकाले कृषि तथा पशुसँग सम्बन्धित सामग्री, लघुउद्यम विकास सम्बन्धी सामग्री तथा अन्य अनुदान वितरण गर्दा लाभग्राहीको पहिचान खुल्ने गरी नागरिकता नम्बर तथा सम्पर्क नम्बर लगायतका विवरणको अभिलेख अद्यावधिक गरेको देखिएन । • पालिका भित्रका विद्यालय अनुगमन मापदण्ड तयार गरेको छैन भने अनुगमन समेत गरेको देखिने अभिलेख राखेको छैन। • पालिकाले शिक्षातर्फको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा उल्लेख भए अनुसारको अभिलेख राखेको छैन। • संस्थागत विद्यालयहरूको दर्ता, नवीकरण, शुल्क निर्धारण, वर्गीकरण लगायतका अभिलेख व्यवस्थित तवरले राखेको देखिएन । • संस्थागत विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको तथ्याङ्क IEMIS अद्यावधिक गरेको छैन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन । शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एबं कार्ययोजना तयार गरेको देखिएन । • स्थानिय सरकार संचालन एन २०७४ को दफा ९७ वमोजिम पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पतिको रेखदेख,मर्मत सम्भार र संरक्षण गरे नगरेको अभिलेख राखेको पाइएन । • विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) बमोजिम पालिकाले कार्यक्रमसहीतको कार्ययोजना तयारी गरी लागु गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिएन । ऐन तथा नियमावलीको पालना गर्नु/गराउनु पर्दछ । • फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ को दफा ६ मा अनुसार पालिकाले फोहर उत्सर्जन हुने स्रोतमा नै वर्गीकरण गरी कुहिने, नकुहिने, सिसाजन्य, र इ-वेष्ट लगायतका फोहर वर्गीकरण गरी उपयुक्त व्यवस्थापन गरेको देखिएन । फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी पालिकाको पर्यावरणलाई स्वच्छ राख्नुपर्दछ । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : बाह्रदशी गाउँपालिका, झापा , बाह्रदशी गाउँपालिका , झापा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	खेमराज थापा	२०७९-४-१८	२०८०-६-१३
कार्यालय प्रमुख	जनार्दन निरौला	२०८०-६-१४	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	चुडामणि घिमिरे	२०७५-१२-३	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
२,३८९,०६२.४	६,१७९,३६१	४,१५८,२७१	०	०	०
				प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजू रु.	१२,७२६,६९४.४
				प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फछ्र्यौट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.	५,८७७,००२.२
				संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजू रु.	६५६,४८४
				लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजू रु.	७,५०६,१७६.२

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		९३४८२४१४.४२	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	२७८३२९२७७.१४	चालु खर्च	२९०८१०६०३.११
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२०६९२६६९.८७	पूँजीगत खर्च	१५४८४५७५०.७४
राजश्व बाँडफाँट	७८११८४१९	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१८१५३४९३६.७२
आन्तरिक आय	२६६२५६६२.४४		
अन्य आय	१८३११८१३९.९९		
कुल आय	५८६८८४१६८.४४	कुल खर्च	६२७१९१२९०.५७
बाँकी मौज्दात		५३१७५२९२.२९	

अनुसूची - २

बेरूजु दफा ४४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

क्र.सं.	ठेक्का नं.	निर्माण कार्य	निर्माण व्यवसायी	संझौता मिति	शुरु सम्झौता अनुसार सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	म्याद थप पछी सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	सुरु सम्झौता रकम	यो वर्ष को खर्च	भौतिक प्रगति (आ. व. ८०/
१	NCB/Bahradashi/CPH/१३/२०७७-७८	पन्ध्र शैयाको आधारभूत अस्पताल निर्माण ।	श्री धुलिखेल-आशिषदिप–जे. भी.,भद्रपुर–४, झापा ।	२०७८/०५/२१	२०८०/०३/१०	२०८२/०२/०६	११५८७८८७७.३८	४१२८५००७.८६	५०
२	NCB/Bahradashi/SJSKPP/१४/२०७७-७८	साधुपर्ती झिल सिम्सार क्षेत्रको पर्यटकिय प्रवर्धन ।	श्री सुनकोशी/एभरग्रिन– जे. भी., बिर्तामोड, झापा ।	२०७८/०६/११	२०८०/०१/३१	२०८१/०७/३०	३९६१६१३४.६६	२८३२८०७८.६५	८०
आ. व. २०७८/७९									
१	NCB/Bahradashi/BKD३/१५/२०७८-७९	बाह्रदशी कंचन धरहरा निर्माण वडा नं.. ६ (ठेक्का नं.–१५)	श्री सतासी निर्माण सेवा प्रा. लि., शिवसताक्षी–८, झापा ।	२०७९/०३/१५	२०८०/०३/१५	२०८१/०५/३१	१७५९४८७७.०१	१५४७४४७५.२७	९०
आ. व. २०७९/८०									
१	NCB/Bahradashi/GPPB/१/२०७९-८०	गा. पा. प्रशासकीय भवन निर्माण ।	श्री भगवती – नेपाल पूर्वाधार जे. भी., ईलाम–७, ईलाम ।	२०७९/०७/२८	२०८१/०७/२७	२०८२/०३/१०	६१३६१०८२.०८	३०३३८९५६.९५	६०
आ. व. २०८०/८१									
१	NCB/Bahradashi/Culvert५६३/५/२०८०-८१	भोला रेग्मीको घर पूर्व सापडिग्री खोला कलभर्ड निर्माण निरन्तरता, कुमाल गाउँ पुलको अधुरो काम र राधानगर देखि घाग्राखोला जाने बाटोमा भङ्गीडिघी भन्ने स्थानमा बक्स कल्भर्ट निर्माण ।	श्री बालाजी कन्स्ट्रक्सन एण्ड इन्जिनियरिङ्ग प्रा. लि. ।	२०८०।११।२०	२०८१।०३।२०	२०८१।०८।३०	३२७१०३९.८	१७६०५७१.५३	७०
२	NCB/Bahradashi/CSMADN/७/२०८०-८१	चकचकी शिवालय मन्दिर अधुरो धर्मशाला निर्माण ।	श्री टेरेक्स कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि., कचनकवल–६,झापा ।	२०८०।११।२०	२०८१।०३।२०	२०८१।०५।२९	१८७९४९७.७१	३२७६२२.८९	६५
३	NCB/Bahradashi/WOB२/८/२०८०-८१	वडा कार्यालयको दोस्रो तला निर्माण, वडा कार्यालय घेराबारा (क्रमागत) र वडा नं २ कार्यालय परिषर भित्र मर्मत तथा भौतिक निर्माण ।	श्री अच्युत कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि. ।	२०८०।११।०४	२०८१।०३।२०	२०८१।०९।२०	३४७३९६७.९३	६५७१८०.२	६०

बेरूजु दफा ४९ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ४

क्र.सं.	योजनाको विवरण	ठे. नं.	बोलपत्रदाता	ल. ई. (कन्टिन्जेन्सी समेत)	ल. ई. (कन्टिन्जेन्सी बाहेक)	सुरु सम्झौता रकम	घटी प्रतिशत
१	गौरीशंकर मा. वि. डाँगीबारीमा भवन निर्माण ।	NCB/Bahradashi/GMDBN/१/२०८०-८१	श्री बिग बि कन्सल्ट एण्ड विल्डर्स प्रा. लि. ।	४९९९९९९.५९	४८४९९९९.५९	३४१८८०६.४०	२९.५०९
२	बाह्रदशी वडा नं. ४ को शिव मन्दिर छेउ बाट पूर्व घाग्रा खोला तर्फ जाने बाटो कालोपत्रे ।	NCB/Bahradashi/W४SMGKBK/२/२०८०-८१	श्री पार्वती अम्विका कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि. ।	१३५२४८१३.४७	१३११९०६३.४७	८३१८६९२.०५	३६.५९१
३	वडा नं. ७ को डाँडा गाउँ बाट सूरुङ्गा खोलासम्म जाने बाटो कालोपत्रे ।	NCB/Bahradashi/W७DGSKBK/३/२०८०-८१	श्री एलेक्स कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि ।	१५९९९९५६.२२	१५५१९९५६.२२	९२१२८१२.११	४०.६३९
४	बुट्टाबारी कृषि बजार निर्माण वडा नं. २ ।	NCB/Bahradashi/BKBNW२/४/२०८०-८१	श्री बिशाल एण्ड विबेक निर्माण सेवा, हल्दिबारी–१, झापा ।	३४९९९६७.०२	३३९४९६७.०२	२४११८४९.४०	२८.९५८
५	भोला रेग्मीको घर पूर्व सापडिग्री खोला कलभर्ड निर्माण निरन्तरता, कुमाल गाउँ पुलको अधुरो काम र राधानगर देखि घाग्राखोला जाने बाटोमा भङ्गीडिघी भन्ने स्थानमा बक्स कल्भर्ट निर्माण ।	NCB/Bahradashi/Culvert५६३/५/२०८०-८१	श्री बालाजी कन्स्ट्रक्सन एण्ड इन्जिनियरिङ्ग प्रा. लि. ।	४५९९२६९.८२	४४६१२६९.८२	३२७१०३९.८०	२६.६७९
६	सिमलचौक सामुदायिक अधुरो भवन निरन्तरता र राजगढ सामुदायिक भवन मर्मत ।	NCB/Bahradashi/Samudaik७३/६/२०८०-८१	श्री अच्युत कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि. ।	२४९९२६४.७२	२४२४२६४.७२	१७१३३६८.४५	२९.३२४
७	चकचकी शिवालय मन्दिर अधुरो धर्मशाला निर्माण ।	NCB/Bahradashi/CSMADN/७/२०८०-८१	श्री टेरेक्स कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि., कचनकवल–६,झापा ।	२८३७६९९.४१	२७५२५६८.४२	१८७९४९७.७१	३१.७१८
८	वडा कार्यालयको दोस्रो तला निर्माण, वडा कार्यालय घेराबारा (क्रमागत) र वडा नं २ कार्यालय परिषर भित्र मर्मत तथा भौतिक निर्माण ।	NCB/Bahradashi/WOB२/८/२०८०-८१	श्री अच्युत कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रा.लि. ।	४८९०५५९.५८	४७४३८४२.७९	३४७३९६७.९३	२६.७६९
९	राजगढ बजारमा कालोपत्रे विस्तार वडा नं. ३ ।	SQ/Bahradashi/RBKBW३/९RE/२०८०-८१	श्री के.के आर कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि , झापा –२, झापा	१४५४९६०.७५	१४५४९६०.७५	१४३३०३५.०५	१.५०७
१०	भागुडुब्बा बजार पूर्व लक्ष्मीथान मन्दिर जाने बाटो अदुवा खोलामा झो.पु. बाह्रदशी गाउँपालिका १ को स्टिल पाट्र्सको खरिद ।	NCB/Bahradashi/TB-१/१०/२०८०-८१	श्री एस. के. इन्जिनियरिङ्ग इण्डस्ट्रिज, वुटवल–१०, रुपन्देही ।	४५५०५१३.९८	४५५०५१३.९८	३५१७०१७.१८	२२.७१२
११	मिलन मार्ग, हिमाली सडक देखि पश्चिम जेष्ठ नागरिक भवन सिप्पावारी डिग्लीवारी हुँदै हिमाली सडक जोड्ने सडक मर्मत ।	NCB/Bahradashi/RBNMarmat/११/२०८०-८१	श्री शुभबिहानी निर्माण सेवा प्रा. लि.,	३१२४९३६.२६	३०३११८६.२६	२३५७५६२.७३	२२.२२३
१२	पेट्रोलपम्पबाट दक्षिण दिव्यज्योती स्कूल हुँदै सामूदायिक अस्पताल जोड्ने बाटोमा ब्लक लगाउने ।	SQ/Bahradashi/Blockw३/१२/२०८०-८१	श्री ए.वि.सि. कन्क्रीट एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि , कन्काई–३, झापा ।	१९९९६६१.५०	१९९९६६१.५०	१९८८९९७.०७	०.५३३

१३	विसघरे टोलमा अधुवा खोलाको मोटरवाट पानी तानी सिचाईको व्यवस्थापन ।	SQ/Bahradashi/Irrigation/१३/२०८०-८१-RE	श्री रोनिक निर्माण सेवा,	१२४०४३८.८५	११९५४३८.८५	११३४४३०.३२	५.१०३
जम्मा				**६५२२२०४१.१७**	**६३४९७६९३.४१**	**४४१३१०७६.१९**	**३०.५०**

बेरूजु दफा ७० सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -५

व्यक्तिगतपरिचय नं.	पुरा नाम	वडानं.	नागरिकतानं.
२००१०९०६००१४५	अम्विका देवी आचार्य	६	२३३७१०७१
१९९७०४०११४२७५	अयोध्या देवी चापागाई	६	२३३७१०७१
२०३३०४०१०१३६१	अम्बिका देवी अधिकारी	३	७६१५३४७
२००४०६१५०४५६९	चन्द्र बहादुर न्यौपाने	३	७६१५३४७
२००७०२२४००५७९	अग्नि प्रसाद खरेल	६	२३३७५५७
२००५०५०८०१७७५	सोम कुमारी तामाङ्ग	६	२३३७५५७
२०१००२१६०२३९३	आसमाया लिम्बु	१	७६१५५
२००४०४०११५०१६	कृष्ण माया राईनी	७	२३३७१३९
२००२०५१००३८६५	नन्द बहादुर मगर	७	२३३७१३९
२००८०१०९००१८२	कृष्ण माया श्रेष्ठ	३	७६१५१४१०
२००८०१०९००१८२	कृष्ण माया श्रेष्ठ	३	७६१५१४१०
१९९८०६२७००१११	नारद मुनी काफ्ले	२	७६१५१४१०
२००१०४०११८७२७	केदार नाथ भट्टराई	५	७६१५९६
२००७०४०११०१५२	हिलो राजवंशी	३	७६१५९६
२००९०५१५०९७१८	कृष्ण प्रसाद संग्रौला	७	१८२४१८१३
२०२२०४१०००१६९	विष्णु माया पाठक	७	१८२४१८१३
२०११०९१२०१९४२	कलाचन राजवंशी	३	७६१५३५०७
२०१९०५२१००७९७	तारा देवी महरा	३	७६१५३५०७
१९९६०४०११५४५१	कालुवा राजवंशी	२	७६१५२१८
२०२२०४२८००२७८	भीम माया बुढायोकी	१	७६१५२१८
२००७०५०१०२२२२	कौशिला देवी कडेल	२	७६१५३८३
२०११११४०५०८५	राधा देवी भण्डारी	3	७६१५३८३
१९९६०१०१०२७५२	खिन माया कटुवाल	५	१८२४१६७२
२०२५११२९०००५२	नानीमाया खवास	६	१८२४१६७२
२००९०५२६००६६४	खड्ग बहादुर कडेल	२	२३७
२०१२०४२२०१६६८	श्रीमती दुर्गा देवी कार्की	४	२३७
२०१००९१८०२३२९	खेमनाथ अधिकारी	७	३६३

२००८०४०१०८१२९	श्री प्रसाद कामी	३	३६३
२००२०१०१३७७७३	खलाराम गणेश	३	७६१५५२
२०२६०४०१०१२१७	रामसिहं राजवंशी	३	७६१५५२
२००३०४०११९४०८	गंगाराम अधिकारी	२	२६
२०३५०४०१००५१७	कौशिला ठाकुर	३	२६
२००८०४०१०७८२४	गुनसरी राजवंशी	१	७६१५२१४५
२००९०४०१०५१२३	सुशिला राजवंशी	१	७६१५२१४५
२०२६०५०७००१३२	गारी सरी गिरी	१	०४३०२२।६८
२०२९०२२९०१८५१	रेखा देवी शाह	३	०४३०२२।६८
२०११०५११०३७७३	गुणरत्न उप्रेती	७	१७६
२०६७०२१८००१८७	सोनालि मेचे	५	१७६
२०१२०२०५०७१४४	चेली माया कार्की	४	१८२४१७०
२०१००१११०६४०५	टिकालाल राजवंशी	५	१८२४१७०
२०१०१००१०५४६६	च्व्यान कुमारी रेग्मी	५	५०९
२०२२०२१७००७६२	सावित्री देवी गणेश	४	५०९
१९९५०४०११४७४६	चन्द्र लाल दाहाल	५	१८२४१३१७
१९९५०४०११४६२१	हरि माया सापकोटा	५	१८२४१३१७
१९९५०११८०१६४४	छेपो राजवंशी	३	७६१५१५४
२००६०६११०००६६	पद राजवंशी	१	७६१५१५४
१९९७०४०११९७३३	छमी हेमरम	४	०४३०२१३६८
२०४४०२१००१३२२	सन्जरी खातुन	४	०४३०२१३६८
२०१२११०५०४३७३	जयपाल राजवंशी	७	१८२४२०८४
२०३२०१०१००१९७	अस्मेतुन निसा मिया	४	१८२४२०८४
२०११०८०७०१६६२	जलसरी राजवंशी	५	१८२४१२३
२००६०५१०००३६७	दादुरि मेचे	५	१८२४१२३
२०१४०४०९००११९	जमिला खातुन	४	०४३०२११७९
२०३५०४०१०१८१२	सरन सुब्बा लिम्बु	५	०४३०२११७९
२००८०१०३०४९१४	झरुलाल राजवंशी	५	१८२४५००

२०२५०४०१०१६८३	टुक्सी खातुन मियानी	४	१८२४५००
२०११०३२१०१०६२	ठुइया राजवंशी	२	७६१५२५७
२००८०७२४००७०९	डिल्लीराम बास्कोटा	३	७६१५२५७
१९९३०४०११७७९३	ठकुमाया श्रेष्ठ	३	७६१५२५७
२०१०१११५०५४४९	नर्वदा देवि अधिकारी	२	७६१५७५४
२००८०३२२००७९३	डिल्ली प्रसाद संग्रौला	१	७६१५२०६६
२०२६१२२३००७३७	फुलो देवी राजवंशी	२	७६१५२०६६
२००७०७२३००२९९	तुल बहादुर खड्का	५	१८२४१०८३
२००८०४०१०६२३३	मरामाछी माडी	४	१८२४१०८३
२००८०३२३००४४५	तुलसा देवी शिवाकोटी	५	१८२४१४५
२०१२०४०१०७६४४	शारदा न्यौपाने	५	१८२४१४५
२००८११०१०३०३४	दिल प्रसाद सापकोटा	३	७६१५५६९
२०२२०७२१००२२७	देवकुमारी राजवंशी	३	७६१५५६९
२०१२०८२२०२००६	धन बहादुर मगर	३	७६१५९९८
२०१५०२१६०२७७२	ज्ञानधरा धमला	३	७६१५९९८
२००३०४०११०४४९	नारदी ताजपुरिया	४	०४३०२११२७
२०३००९०१०००५३	मसाना खातुन	४	०४३०२११२७
२०१००४०१०३७८७	धनसर गनगाई	४	५१७
२०१२११०८०२८९२	पदम सिंह भण्डारी	2	५१७
२०११०३२९०१२८७	धनमाया मिश्र	३	११०
२००४०७०९०१४४२	सल बहादुर लिम्बु	१	११०
१९९६०४०१२२३९५	नापी राजवंशी		७६१५११२
२००६०४०१०५२४४	मन माया कार्की	१	७६१५११२
२०१२०८०५०५०८७	निलकण्ठ गौतम	३	४८४
२०१५०२०२००२०६	चन्द्र देवि राजवंशी	२	४८४
२००६०२१४०२८१८	पुर्ण कुमार जवेगु	३	७६१५९५८
२०१०११०७०३३८३	प्रेम बहादुर गुरुङ्ग	३	७६१५९५८
२००४१०१२०३२७१	पुण्य प्रसाद कडेल	६	२३३७५५८

२०१९०७१५००३७३	दुर्गा कुमारी राजवंशी	७	२३३७५५८
२००५०४०११६२८४	पवित्रा देवी राउत	३	७६१५१२८६
२००९०६१४०१९१४	राधा देवी गणेश	३	७६१५१२८६
२००९०८०२०२६८१	प्रेम प्रसाद वजगाई	६	२३३७८५२
२०१००८०२०२४२४	राम प्रसाद बजगाई	६	२३३७८५२
२००११२२७०१७३९	पूर्ण सिहं राजवंशी	३	२३३७३२७
२०१४०४१९००१७५	तिलरुपा आङवो	६	२३३७३२७
२००५०३०४०२९०३	प्रेम प्रसाद थापा	५	२०४
२०६८०३२१००१९५	गसनार्जारी मेचे	५	२०४
२०१००१०३०५६९३	पवित्र माया बस्नेत	१	७६१५६८
२००८१०१००३३५९	श्रीमती गिता देवी अधिकारी	३	७६१५६८
२०१६०४०१०५०५२	ईन्द्र माया अधिकारी	२	७६१५२९८
२००१०४१५०८५७९	बडका मुर्मु सतार	५	०४३०२११२०
२०१५०९०८००१५८	सैरुन निसा	४	०४३०२११२०
२००७०४२४००३८५	बसुन्धरा वानियाँ	२	२९५
२०७००४२६००२८९	पुजा मेचे	२	२९५
१९९३०४०११८१०६	भुटकी देवी हलवाई	३	७६१५४२१३
२००२०४०११०१८५	तारा देवि साहु	३	७६१५४२१३
२००३०४१६०१९१७	मंगल मुर्मु	४	०४३०२१२०४
२०२५०३०४०१९७५	युवराना खातुन	४	०४३०२१२०४
२०११०९११०४५६७	यदुनन्दन भट्टराई	६	२३३७१२६३
२०२६०७०१०१५०९	निर माया चौलागाई	७	२३३७१२६३
२००७०१११०२२१२	रामराज राई	२	७६१५७७७
२०१५०४०१०३४३३	बजारी राजवंशी	३	७६१५७७७
२०१२०३०१००१८७	रहमुना मियानी	४	१८२४५२८
२००२१०११००८५१	हरीमाया मैनाली	५	१८२४५२८
२०१२०५२९०१५०४	रेखा देवी राजवंशी	५	२७५
२०१२०४१००८५१३	विष्णु माया खड्का	६	२७५

२००९०६११००९७९	रविलाल ढकाल		३९१
२०६९०९०३००२०६	करण मेचे	५	३९१
२००००३३००५१७२	राम प्रसाद राजवंशी	१	७६१५१८५४
२०१८०१०३०३८४४	महावती राजवंशी	१	७६१५१८५४
२०००१००१००४५१	लुखिराम हेमरम	४	०४३०२११०३
२०२५०१२५०१३०५	चन्द्रावती पोद्दार	४	०४३०२११०३
२०१२०५१८०३९९४	लवन सिंह राजवंशी	४	७६१५१२८०
२०३४०८०२००६२६	खगेन्द्र पाठक	३	७६१५१२८०
२०१२१००२०३४२४	विष्णु माया कडरिया	७	०४३०१७।२०४
२०११०३०४०४५५७	सोम टुडु	६	०४३०१७।२०४
२०१११२२१०२०९३	सुकमती चौधरी	३	७६१५८६६
२०१९०४०१०१९१५	जागमाया गुरुङ्ग	३	७६१५८६६
१९८९०४०१०८४५१	हरि प्रसाद चम्लागाई	३	६७
२०५४०८०३००१०१	हेम कुमारी पण्डित	६	६७
२००६०५१२०२७२४	होपना मर्डी	३	०४३०२२।९१
२०३६०११००३७१४	ज्ञानवती माझी	१	०४३०२२।९१
२०१६०६१००२२२२	फत्त बहादुर नेपाली	६	१०५२
२०२६१११५०१२६१	कमला देवी खनाल	६	१०५२
२०१५०६११०००५९	चन्द्रावती गणेश	३	७६१५१३०१
२०३४०७१७००३०३	अनिता राजवंशी	३	७६१५१३०१
२०१९०११३००४४७	धनमाया कार्की	५	१२८
२०६००४१५००८७९	अमृता पाठक	५	१२८
२०१३०९१५०२६९१	रामवती महतो	३	०४३०२२।१०६
२०२९०२०५००२०२	मिना देवी सुडी	३	०४३०२२।१०६
२०१९०३०१००२१६	मालावती गणेश	४	१८२४६७
२०२३०५०३००११२	जयवती राजवंशी	३	१८२४६७
२०१४०५२००२२९१	लफातुन खातुन	४	०४३०२११४१
२०३८०८०५०१८०३	सखेरुन बेगम	४	०४३०२११४१

२०१६०४१००२५९७	शान्ति देवी गनगाई	४	०४३०२११३१
२०२८०१०५०५५४२	ईन्द्र माया खड्का	४	०४३०२११३१
२०१८०३१५१०४०७	समसारी राजवंशी	१	७६१५१०४
२०१४०३२००१४२१	सन्जावती राजवंशी	३	७६१५१०४
२०२८०१०१००४४३	इन्दिरा देवि खेरेल	५	१८२४.३
२०२९०४०१००७२६	कल्वानी मेचे	५	१८२४.३
२०३५०५०९०१६२२	उमा देवी अधिकारी	६	१८२४१९९८
२०३९१०१२०२२९५	भगवती राई	६	१८२४१९९८
२०३७१०१२००७४९	कन्चन साह	४	०४३०२१३४०
२००६०१२१००५४६	लखीराम बास्के	४	०४३०२१३४०
२०२४११०१०००६२	जवा हेमरम	४	०४३०२१२३१
२०३१०९१८००४२८	झपसु ताजपुरिया	४	०४३०२१२३१
२०३८१११४००६८३	मिनाकुमारी राजवंशी	६	१८६०५८६०
२०४१०२०९००४०५	लुखि हेमरम	६	१८६०५८६०
२०५००६२६०३४६२	सावित्री देवी राजवंशी	३	०४१०२१।५११
२०३६०८०५०२८५१	अम्बर बहादुर सार्की	५	०४१०२१।५११

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानुन तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएबमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गरी समयमै पारित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ। कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- नेपालको संविधानको धारा ५९ को उपधारा ७ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा अन्य वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानुन बमोजिम हुने उल्लेख भएकोमा कतिपय प्रदेश र स्थानीय तहले यस सम्बन्धी कानुन निर्माण गर्दा संघीय कानुनसँग सामाञ्जस्यता कायम नगरेकोले यसमा सुधार हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- स्थानीय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा कानुन बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानुनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ। म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ। निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- स्थानीय तहले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकेअनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकासा दिनुपर्दछ ।
- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत अर्थ विविध वा एकमुष्टमा बजेट राख्ने र वर्षान्तमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ। स्रोतको सुनिश्चितताबेगरका कार्यक्रम/आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वियन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
- कृषि, पशु, लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ।

- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जिन्सी सामग्री, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरु आवश्यकता र औचित्यका आधारमा खरिद गरी उपयोगको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । मौज्दातमा रहेका यन्त्र, उपकरण र औजार मर्मत सम्भार गरी उपयोग हुन नसक्ने अवस्था एकीन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ । तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका प्रतिवेदनहरू क्रमिक रुपले कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ।
- सरकारी डिजिटल सेवाहरूको गुणस्तर, पहुँच र विश्वसनीयता बढाउन सेवा स्तर सम्झौता तथा गोपनीयता सम्झौता अनिवार्य गर्नुपर्दछ। एकै प्रकारको कामको लागि निकायगतरूपमा अलग - अलग सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलव्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहहरूमा रहेका भारी यन्त्र उपकरणहरू प्रयोग गरेकोमा ती उपकरणबाट प्राप्त आम्दानी भन्दा सञ्चालन खर्च बढी रहेको देखिन्छ। अतः यस्ता उपकरण प्रयोगको शुल्क तोकी प्रयोग गरेको लगबुकको आधारमा शुल्क असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- गाउँपालिकामा निर्माणाधीन आधारभूत अस्पताल तथा कार्यालय भवन समयमै निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्दछ। गाउँपालिकामा सञ्चालित आधारभूत अस्पतालको कारोबारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन सुत्र प्रणाली बमोजिम गरी पालिकाको वित्तीय विवरणमा खुलासा गर्नुपर्दछ।